

Spelmannsbladet

- for folkemusikk og bygdedans

5/05

Glade vinnarar på Røros

Stor deltaking og mykje folk på Røros

Tekst og foto: Kjell Bitustøy

Veret slo ikkje til, men likevel blei tilstrøyminga av folk svært god til Lanskappleiken på Røros. 1300 startande og ca 5000 besökande er dei tala arrangøren opererer med. Ca 550 friviljuge sytte for at arrangementet kom vel i hamn.

Tnni blant blei lokala rett og slett for små. Arrangørane fekk òg visse problem med avviklinga på laurdag, forseinkingar er aldri av det gode. Ser ein bort frå dette, var det eit imponerande stykke kappleiksarrangement som blei gjennomført av eit miljø som ikkje har arrangert Lanskappleik sidan 1970.

Eit artig miljø

Dei fire arrangørlaga kan puste letta ut etter ein solid gjennomført Lanskappleik. Dei

Forseinkingane laurdag skuldast mellom anna at lydprøvene for open klasse tok lang tid. At dette, saman med ei svært lang økt med vokalklassene i kyrkja, ført til at finalespelet ikkje kom i gang før ein og ein halv time for seint, er ikkje av det gode. For det sosiale miljøet på laurdagskvelden var dette sjølv sagt merkbart. Det som skulle vera ei brusande landskappleikstemning i Røros sentrum kom seint i gang. I staden opplevde ein ei roleg stemning, bra nok, men ikkje slik ein hadde venta det. Arrangørane av framtidige kappleikar må saman med LfS sjå på denne delen av det sosiale livet. Skal ein «selje» arrangementet til eit lokalmiljø, er det eit poeng – sjølv om finalespelet er aldri så vellykka – at ein ikkje

som var til stades kunne sjå tilbake på fire-fem intense dagar med eit hav av tevlingar å velje i. Samt fleire konsertar som seg hør og bør. Å arrangere landskappleik er ingen spøk, det er eit lyft av dimensjonar for ein lokal arrangør, sjølv om dognadsfolka er mange og publikum hører til den tolerante og tolmodige sorten. Frå leiarhald i Lanskappleiken blir det understreka at ein er imponert over dognadsånda frå lokalmiljøet, mange var så positive at dei bad om fleire vakter og at dei gjerne vil stille opp neste gong noko liknande skjer. Eit artig miljø var omkvedet.

Overfylte lokale

Kappleiken var godt besøkt. Til tider var lokala, særleg Gymbygget, overfylt og vel så det. Fullt blei det òg i kyrkja laurdagskvelden under finalespelet då fleire hundre ikkje kom inn. PR-sjef Jon Peder Aspås kan elles fortelje at dei var litt skuffa over oppslutninga frå det lokale publikummet. Men talet på tilreisande, ikkje minst frå hardingfeleområda,

legg opp til tevlingar som varer langt inn i laurdagsnatta, det som eigentleg skal vera den store festkvelden.

Det store volumet er og blir eit problem. Eg

KOMMENTAR

Kjell Bitustøy

kunne tenke meg at ein såg med nye briller på organiseringa av klassene. Med endå ei ny klasse, durspelklassa, på plass dukkar dette problemet opp att på ny. B-klassene er og blir dei klassene som syter for at det skjer for mykje på for lite plass. Det blir for lite tid att til det «andre» kappleiklivet. Ein tanke kunne

var svært positivt. Aspås vil òg framheva at danseopplegget fungerte fint, ein unngjekk å bruke idrettshallen og hadde i staden dans på fleire golv. Og frå Sangerhuset kom det melding om reine martnasstemninga, fortel Aspås.

Økonomisk håpar ein på eit brukbart resultat, men enno er mykje usikkert.

Pressedeckninga er ein stort sett nøgd med, sett utifrå dei forventingar ein hadde. Oslopressa glimra med sitt fråver, som vanleg. Heller ikkje Adresseavisen stilte opp i særlig grad, men dette er me vane med, seier Aspås.

Å skaffe seg eit slags objektivt bilet av ein kappleik er mest umogleg. Men det finst subjektive måtar å oppsummere på: Det fortels om ein spelemann (her skal ikkje namnast namn!) som sa det på denne måten etter ein landskappleik: «Musikalsk var landskappleiken ein suksess, seksuelt var det ein fiasko!»

vera å setje opp B-klassene tidlegare i veka, for eksempel tysdag og onsdag. Det er råflott å kunna koma direkte frå «gata» og delta på landets største konkurranse i folkemusikk. Innanfor andre sjangrar og andre felt er det svært vanleg med kvalifisering. Ei mild form for «kvalifisering» til eliteklassene, som bør få beste sendetida, kunne vera at B-klassene blir gjort unna litt tidleg i veka. Då er dei ein del av arrangementet, samtidig understrekar ein at dei er ein innfallsport til å få vera med i A-klassene. Me bør i alle høve ikkje servere maraton-tevlingar som gjer at publikum (og presse) er utslitne når endeleg dei aller beste skal sleppa til. Det er urettferdig i høve til dei som trass alt representerer det ypparste me har av folkemusikarar.

Nytt av året: Durspel på Landskappleiken

Tekst og foto: Kjell Bitustøy

*Dei har vore der lenge, i buskane,
på dansescena på kvelden og no i
seinare år på scena for kappdansarar.
Men no skulle durspela for fyrste
gong i LfS si 62-årige historie få lov
til å bli likestilt med hardingfeler,
vanlege feler, og eldre instrument i ei
eiga klasse.*

Det var ikkje utan spaning eg sette meg ned for å høre den aller fyrste durspelklassa på ein landskappleik. Det var heller ikkje utan sjelekvarar at eg prioriterte dette framfor å høre på klasse A hardingfele som gjekk parallelt. Eg kjende ein viss skepsis mot dette uvante; å sitje ned og høre så mange toradarar etter kvarandre. Kall det gjerne fordommar eller kva som helst. Det spelar inga rolle. Det er utfallet som er viktig: Eg blei sitjande og lytte meir og meir engasjert. Her blei det musisert seriøst og med innleving, og repertoaret var uhyre interessant. Eg er ikkje redd for å innrømme det: Dette var av dei store musikkopplevingane på Landskappleiken på Røros!

Ingen hadde jobba så hardt på førehand med strykejern og tradisjonsbibel som durspeldeltakarane på Røros. For inn kom dei, den eine etter den andre, med skjorter så finstrokne og slåttar så tradisjonelle at det halve hadde vore tilstrekkeleg! Dei hadde sett seg føre å skli inn i Landskappleiken som ein sjølvsagt del av folkemusikkens Formel 1. Ingen stad trur eg fokus på det lokale slåtte-tilfanget var så på plass som i denne klassa.

Durspelarane greidde elddåpen med glans. Eg trur dei mest innbitne trekkspelmotstandar måtte ha bite i den sure tarmstrenget om dei hadde våga seg inn på denne klassa.

To hovudretningar

Fyrst ute var tre ungdomar, briljante og dyktige var dei. Aller best blei hallingjenta Lisbeth Haraldsen som eg diverre ikkje rakk å få høre.

Heile 17 stykke stilte opp i seniorklassen. Den distriktsvise spreininga var imponerande: Eg talde til 14-15 ulike distrikt fordelt på 20 utøvarar! Domarane Jon Faulstad, Per Midtstigen og Pål Bratås fekk ein vanskeleg

Tom Kjetil Tørstad frå Vårflau-men spel- og dansarlag blei fyrste vinnar av durspelklassa på landskappleik

jobb. Eitt av dei store dilemma dei måtte ta stilling til var dette med tradisjon og nyskapning. For der er, midt oppe i all distrikts-spreiinga, tydleg to hovudretningar innafor durspelsjangeren, den eine som held seg til den eldste innarbeidde spelestilen og ei anna retning som tek i bruk ei meir «avansert» form med meir bruk av basar, til dømes. Til den siste gruppa høyrer heilt opplagd også dei som kjem frå distrikt der tradisjonen med durspel meir eller mindre har vore borte. Altså har ein til dels mått hente slåttar frå andre kjelder, til dømes feleslåttar.

Dette dilemmaet går rett inn i kjernen av kapplieksdiskusjonen: kva er tradisjon og kva er fornying innafor dei eldste formene? Er det i det heile teke mogleg å rangere to såpass ulike tilnærningsmåtar?

Om dommarane gjorde slik eller slik denne gongen skal vera usagt. Vinnar blei i alle fall Tom Kjetil Tørstad frå Vang i Valdres med eit sprettent og sprekt springarspel pluss ein laus. Rykte om at han spela seg saftig opp på Kaffistugu dagen før hadde alt nådd benken der eg sat. Ein fortent seier!

Like bak kom ei ung jente frå Oppdal, Rikke van Ommeren, også ho intens til stades med eggjande og synkopert hallingtakt

og flott springdansspel. Ein «gamal» travar frå Landsfestivalen er Inge Gjevre som blei nr. tre, han var ein av dei få som våga seg fram på med eigne komposisjonar. Han takka på vegne av seg sjølv og Bjarne Odde for at durspelet no endeleg hadde fått plass på Landskappleiken, før han med ein kombinasjon av kraft, rått driv og lyriske drag drog i gang belgen svært så overbevisande.

Gibøen på durspel

Så sender eg ein varm tanke til Trude Saatvedt Lien frå Kongsberg, elev av Tom Willy Rustad, som fekk vist at Gibøen sine slåttar godt kan framførast på durspel slik at ny og mystisk musikk oppstår. Gløym ikkje denne delen av tradisjonsutfordringa! Dette er mitt råd til framtidige domrarar i denne klassa.

Eg må òg nemne ei anna jente frå Kongsberg, Anette Skullestad, ho spelte seg opp og var av dei som musiserte slik at instrumentet på ein måte kunne ha vore kva som helst – bravo!

Bravo får ein og seie om talet på tilhøyrarar, det blei tettare og tettare i salen etter kvart. Men litt tungt publikum var det, sett i høve til dei mange framifrå prestasjonane frå scena.

Tekst: Ingrid Storlimo
Foto: Kjell Bitustøy

Kongepokal til Gjermund

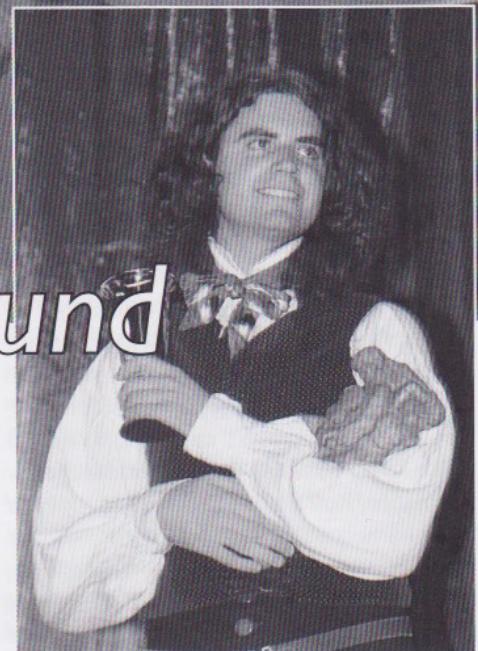
Årets kongepokal gikk i år til vinneren av spel fele klasse A, og etter et stemningsfullt finalespel i Bergstaden Ziir var det Gjermund Larsen fra Verdal som gikk av med seieren. Andreas Bjørkås fra Oppdal tok andre plassen foran Jorun Marie Kvernberg fra Romsdal.

Helle 23 deltakere stilte i spel fele klasse A på Røros, og nivået var høyt. Klassen bar preg av unge, høyt utdannede og profesjonelle utøvere som er folkemusikere på heltid. Derfor var det spesielt gledelig å se at veteraner som Ivar Schjølberg og Arne M. Sølvberg fremdeles stiller opp på kappleik sammen med den yngre garde. Det tekniske nivået i spel klasse A er svært høyt, og skillet mellom de bra og de beste går derfor mellom de utøverne som spiller teknisk briljant og de utøverne som i tillegg klarer å formidle det lille ekstra; å gi slåttene sjel og sær preg. Der har mange unge litt å lære av herrene Schjølberg og Sølvberg. Ivar Schjølberg spilte en sulhuspols fra Hessdalen og Gammel-Erik-hallingen fra Vågå, Arne M. Sølvberg spilte en springar og en halling etter Rasmus Breim. I den siste slåtten valgte Sølvberg å spille på fele med gammeldags tarmstrenger. Dette begrunnet han med at det er så dårlig kilopris for sauekjøtt, så han ville derfor slå et slag for tarmene.

Tre finalister

Spel fele klasse A ble avholdt lørdag på dag-

tid, og alle spellmennene spilte to slåtter. Tre utøvere spilte så godt at de ble å høre igjen under finalespellet i Bergstaden Ziir sent lørdag kveld. De tre var Gjermund Larsen, Andreas Bjørkås og Jorun Marie Kvernberg. Alle tre er elever ved Musikkhøgskolen, og har solid forankring i folkemusikken. Som andreemann i kvalifiseringa spilte Andreas Bjørkås. Han stilte for første gang i klasse A, og imponerte med en vals etter Jo Nordgard, og Hond-dengja, en springleik etter Ola J. Rise. Andreas Bjørkås er en utøver som utstråler stor sikkerhet på scena. Han er teknisk svært god, men tidligere har den tekniske kvaliteten kanskje overskygget Andreas' potensial som spellmann. Derfor var det gledelig å både se og høre at han under landskappleiken i år spilte slåtter med innlevelse og sær preg – han var mer spellmann enn jeg tidligere har hørt ham. I finalespelet i Bergstaden Ziir spilte Andreas Bjørkås en springleik fra Oppdal etter Halvard Bjørndalsseter og Tovass-valsen av Halvard Ørsal. Jorun Marie Kvernberg var neste utøver som kvalifiserte seg til finalespel. Hun spilte en polsdans og stor-hallingen etter Ola Kaldset. Jorun Marie har en intensiv spillestil, og sier selv at hun liker å spille slåtter med dansetakt og råskap. Under finalespelet valgte hun derfor å spille en sunnmørs-springar etter Jens Synnes, en springar med danseappell og nettopp den råskapen hun liker så godt. Og få gjør det på samme måte som henne, hun går rett på sak med en innlevelse og kontakt med publikum som er helt spesiell. Som andre slått under finalespelet

spilte Jorun Marie en vals etter Jon Røen, som viste den myke siden av spellkvinnen Kvernberg. Siste finalist var Gjermund Larsen. Gjermund Larsen er, sammen med broren Einar Olav, en av de største viderefomidlere av tradisjonen etter Hilmars Andersen, og under kvalifiseringen startet han med å spille en polsdans kombinert med en visetone etter Hilmars Andersen. Som andre slått spilte Gjermund en spesiell vals etter Asbjørn Inndal, med en rytme og et fantastisk driv som overbeviste både dommere og publikum. Med disse slåttene fikk nok Gjermund Larsen et forsprang på de andre finalistene før finalespelet. Der valgte Larsen å spille en pols etter Asbjørn Inndal og en visetone etter Hilmars Andersen. Polsen var godt spilt, men det var visetonen som overbeviste. Med en sikker, skjøv tonalitet og nydelig posisjonsspill står fremføringen av visetonen som min største musikalske opplevelse under landskappleiken.

Fin opplevelse

Finalespelet i Bergstaden Ziir sent lørdag kveld ble en spesiell opplevelse. Kirka, som rommer 1600 publikummere, har en flott akustikk og mektig arkitektur. Kirka var full

Vinnaren frå Verdal'n

Tekst og foto: Johanne Landsverk

– Det var artig å vinne Landskappleiken med akkurat desse slåttane frå Verdal'n. For dette er slåttar som ikkje har vore spelt offentleg dei siste 50 åra, seier Gjermund Larsen, som vann Kongepokalen for sitt suverene spel i fele klasse A.

– Det eg var aller mest nøgd med, var å kome til finalen. Når ein kjem med i finale-spelet, har ein på ein måte vunne Landskappleiken, for det var eit bra nivå i A-klassen i år, seier Gjermund Larsen. Han synest likevel det var ekstra artig å vinne Landskappleiken i år som det vart sett opp kongepokal i spel fele.

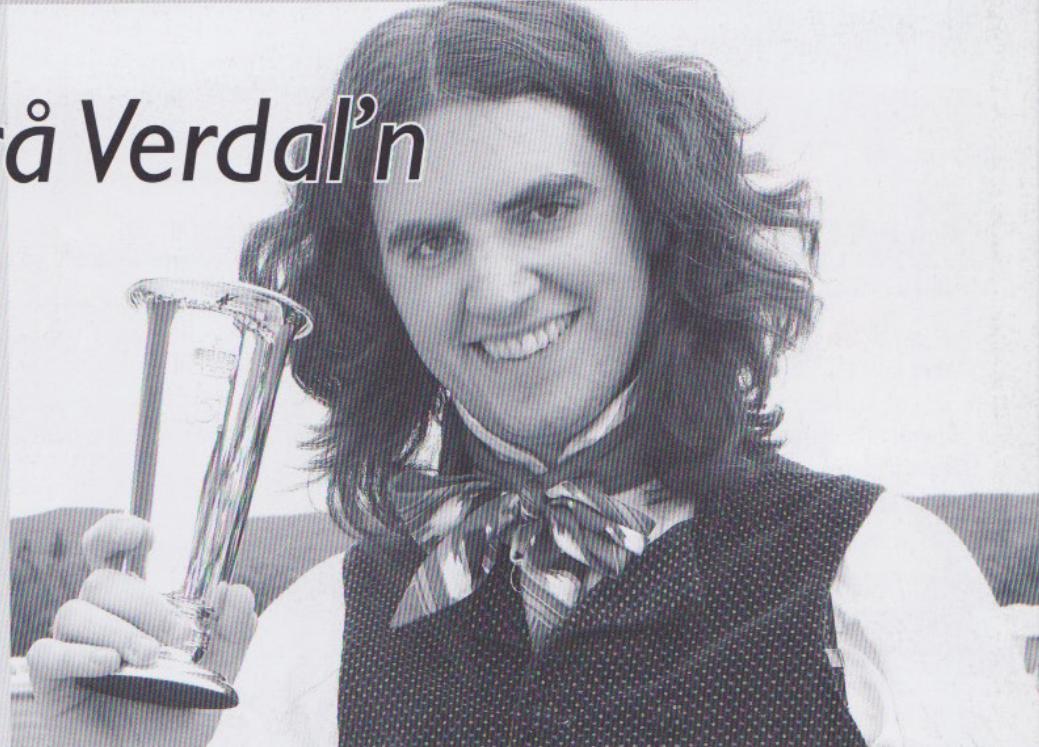
Melodiøs verdalsmusikk

Gjermund Larsen har ikkje delteke på Landskappleiken sidan 2002, og då gjekk han til topps i A-klassen som den yngste vinnaren nokon gong. Han har enno ikkje fylt 24 år, men den unge musikaren gjekk til topps i år igjen, andre gong han deltek i A-klassen.

Larsen fortel at slåttane han framførte under Landskappleiken aldri har vore brukt før.

– Difor var det ekstra artig å trekke desse slåttane fram på landskappleik. Den første melodien eg spelte under kvalifiseringa var sett saman av ein visetone og ein pols etter Hilmar Andersen. Denne polsen etter n'Hilmar er mykje meir lyrisk og har eit heilt anna preg enn den polsen eg spelte i finalen. Det var ein typisk verdalspol. Eg likar så godt å spele dette stoffet på grunn av tonaliteten. Det er veldig melodiøst, seier han.

I kvalifiseringa spelte Larsen ein vals frå Verdal som heiter «Krømtar'n».

– Eg har hørt på gamle opptak frå Verdal'n og på Hilmar Andersen i heile oppveksten, seier Gjermund Larsen, som stakk av med Kongepokalen under Landskappleiken på Røros.

– I den slåtten høyrer ein ei slags kremling. Den spesielle rytmen er elles ganske typisk for Verdal.

Voks opp med Hilmar

Larsen har spelt fele sidan han var fem år gammal, og han og broren Einar Olav har fått musikken frå Verdal inn med mors mjølka.

– Faren vår, Geir Egil Larsen, gjorde mange opptak med eldre spelemenn i bygda for ein god del år sidan. Han har hørt svært mykje på verdalsspel og på Hilmar Andersen. Og sjølv har eg hørt på gamle opptak og på n'Hilmar i heile oppveksten, men det er først no at dette stoffet har kome fram.

Dei to Larsenbrørne har arbeidd ei god stund med verdalsmusikken og slåttar etter Hilmar Andersen, og i fjor gav dei ut plata «Søttenpassingen».

– Men framleis er det faren vår som held

oss på rett kurs og fortel korleis vi skal spele, seier Gjermund Larsen og ler.

Musikkhøgskolen og Majorstuen

Han har tidlegare studert ved Ole Bull Akademiet, og no begynner han snart på fjerde året som student ved Norges musikkhøgskole.

– Eg har Per Sæmund Bjørkum som lærar på Musikkhøgskolen, og han er svært viktig for meg, seier Larsen som også er kjend frå Majorstuen og den norsk-finske gruppa Frigg.

I vår var Larsen på turné både med Odd Nordstoga og med Maj Britt Andersen.

– Eg vart svært glad då Maj Britt Andersen ringde for å høre om eg ville vere med på den nye Prøysenplata hennar. Dette viser at folkemusikken har fått større status og kan tilføre andre musikksjanger noko nytt, meiner Larsen.

da finalespelet startet med hardingfele klasse A, og stemningen var god. Et kirkebygg gir en spesiell ramme rundt musikken og gjør oss litt høytidelige. Under finalespelet får utøverne presentere seg selv, og dette gjør publikum mer kjent med utøverne. Og det var et takknemlig publikum; ingen finalister fikk forsvinne etter endt spilling før de hadde motatt velfortjent applaus. Alle finalistene ga alt, og i folkemengden utenfor kirka etter finalen var det ingen som hadde klare svar på hvem som burde vinne. Alle finalistene hadde levert

imponerende spill som satte seg fast i hjertet til publikum. Men så ble det da Gjermund Larsen som skåret flest poeng til sammen. Andreas Bjørkås tok andre plassen, mens Jorun Marie Kvernberg kom på tredje plass.

Jevnt resultat

Ser vi på poengsummene, ser vi at det er trangt om plassene bak finalistene. Aslak O. Brimi kom på fjerdeplass med tre fløytetoner og Høgtidsdagen, en springleik av Hans W. Brimi. Ett poeng bak kom Einar Olav Larsen,

som spilte en polsdans, og en B-dur-vals etter Hilmar Andersen. Dommerne har hatt en vanskelig jobb med å skille små marginer, og i en så stor klasse med så høy kvalitet er det vanskelig å tippe resultatet på forhånd. Likevel hadde jeg håpet at representantene for en eldre spillestil; blant annet Leif Inge Schjølberg, Erik Bjørke og Ivar Schjølberg, skulle få bedre uttelling for sitt sær preg. Det er viktig at en stadig bedre feleteknikk ikke sletter ut mangfoldet, men heller gir nye utfordringer i å bevare det.

Vokalklassene:

Kirsten Bråten Berg vann klasse A

Tekst: Herdis Lien Foto: Kjell Bitustøy

Denne gongen hadde arrangørlaget valt å slå saman alle vokalklassene til ei samanhengande tevling. Are-naen var Røros Kyrkje, denne flotte bygningen som er eit blikkfang og eit kjennemerke på Røros. Men det vart ein langdryg seanse i Bergstadens Zür.

Alt låg til rette for ei triveleg stund denne ettermiddagen. At det i staden vart ein langdryg seanse der tolmodet til både presse og publikum elles vart sett på ei prøve, er noko både arrangørar og miljøet elles bør tenke over og lære av til seinare.

Svak lyd

For det første var lyden alt for dårlig. Dei som sat litt bak i kyrkja hadde store problem med å få med seg både det som vart sagt og det som vart sunge. Det var eit bevisst valg å ikkje nytte forsterking. Dette er i utgangspunktet positivt, men i eit så stort lokale som Røros Kyrkje og med så mange tilhøyrarar, fungerte det ikkje. Resultatet var at det i tillegg vart ein del uro, når folk anten prøvde å finne ein betre plass, eller gjekk ut fordi dei ikkje høyrd noko uansett.

Å operere med eitt starttidspunkt, gjera store rokkingar i startlista og ikkje setje tidsperspektiv på når dei ulike klassene skal starte og vera ferdige, var eit anna val som fungerte dårlig. Når tevlinga tek over 6 timer, seier det seg sjølv at publikum treng å strekke på beina, få seg mat, eller berre ta ei pause. For dei som hadde ein eller fleire favorittar, vart det håplaust å rekne ut omtrent når desse ville vera å høre frå scenen. Mange fekk derfor ikkje med seg akkurat det dei hadde kome for å høre.

Utvarane hadde også problem med lang venting før dei slapp til.

For mange vers

Til vanleg har det vore sett ei tidsramme på 3–6 minutt på framføringane i vokal fol-

kemusikk under Landskappleiken. Denne gongen brukte mange langt over denne tida. Årsaken til dette var delvis at programleiringa til tider var lite effektiv, men største skulda må deltakarane sjølv ta med grunnlag i repertoarvalet sitt. Det kan også sjå ut som at valet av kyrkjerom som tevlingsarena fører til ei overvekt av religiøse folketonar og seriøse ballader. Greitt nok, det, men det bør knapt vera nødvendig å synge alle 50 versa! Særleg i B-klassen var det mange som med fordel kunne kutta ned på tidsbruken og kanskje likevel oppnådd gode om ikkje betre resultat! Når ein del av dette stoffet også er tungt tilgjengeleg tekstleg sett, faktisk såpass vanskeleg at det er tydeleg at enkelte utøvarar sjølv ikkje heilt forstår kva det handlar om, skjønnar ein at publikum, sjølv om dette både er interesserte og kunnskapsrike folk, synest det blir for mykje. Og poenget med repertoarvalet til ei tevling er å vise at ein taklar den eller dei sjangrane ein har valt, ikkje å formidle ei heil livshistorie.

Høgt nivå

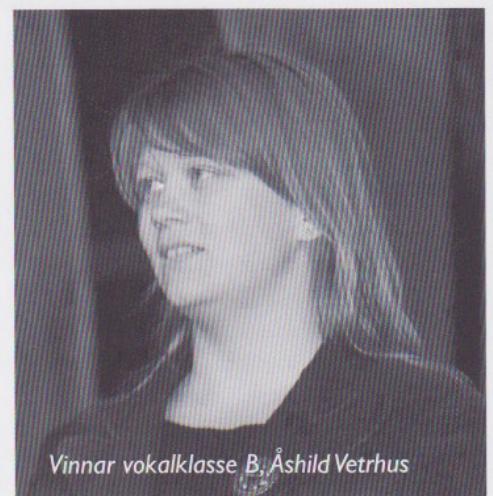
For oss som sat så vi høyrd, baud tevlingane likevel på mykje god song. Nivået er gjennomgåande høgt i alle klasser. A-klassen vart ikkje uventa vunnen av Kirsten Bråten Berg, ein sjeldan deltakar på kappleik dei siste åra, med Ingvill Marit Buen Garnås og Unni Boksasp på plassane etter. I B-klassen var det Åshild Vetrhus som gjekk til topps. Nydeleg song utan dei store faktene. Imponegende var også Kim Andre Rysstad, som presterte å sygne seg til ein 3. plass – og kom

over «streken» som markerer dei som er på veg mot A-klassen. På sindig setesdalsvis og med ei behageleg stemme song han ei stevrekke og balladen «Dei frearlause menn». Dette er nok ein kar vi vil sjå meir til, det var godt for folkemusikkmiljøet at han ikkje forsvann i Idol-sirkuset førre året! Stev hadde også Sigrid Randers Pehrson på repertoaret, ho hadde henta sine frå Lofoten, og det er nok ikkje mange andre enn henne som kan dette stoffet. Moro å høyre.

Ingebjørg med sin 4. strake

For fjerde gongen på rad vann Ingebjørg Harman Bratland C-klassen. Ein prestasjon som ikkje mange gjer henne etter, men så er ho da også ein utruleg dyktig kvedar.

I D-klassen var det berre to deltakarar, båe frå Telemark. Arnfinn Staurheim trekte lengste strået denne gongen.

Vinner vokalklasse B, Åshild Vetrhus

Endeleg

på topp

Tekst: Jostein Aardal Foto: Kjell Bitustøy

Åse Teigland har vore nær på å gå heilt til tops fleire gonger i hardingfele klasse A. I år var det hennar tur, og knapt nokon syntes det var uforvent.

Etter glitrande spel både under «kvalifiseringa» og i finalen, vart Teigland litt historisk – som første kvinne åleine på hardingfeletoppen. Berre ei kvinne før har vunne hardingfele kl A, nemleg Signe Flatin Neset som delte førsteplassen med Odd Bakkerud i 1960.

– Målet har vore å vinne, sjølv om eg aldri har uttalt det.. Eg synest det var artig å lukkast i min fjerde finale, seier Teigland.

To gongar har Teigland vore nummer to – i 1999 og 2001, medan ho kom på tredje plass under Landskappleiken i Eidfjord i fjor.

Teigland vann i år føre Per Anders Buen Garnås, medan fjarårvinner Jan Beitoaugen Granli kom på tredje plass. Dommar Gunn Gausemel vil nødig kommentere dei einskilde deltakarane, men kan seie følgjande om vinnaren:

– Åse spelte best. Ho presenterte slåttane på ein fin måte og sto fram med stor tryggleik og utstråling på scena, seier Gausemel.

Imponerte

Under finalen i ein fullsett Bergstadens Ziir fekk publikum til fulle høyre kvifor akkurat Teigland, Buen Garnås og Beitoaugen Granli kom i finalen.

Buen Garnås opna med gangar etter Svein Løndal og avslutta med ein særskilt krevjande springar laga av onkel Knut Buen. Beitoaugen Granli spelte springar etter Per Haugset på «djøsblått» og Sommarkveld i Jotunheimen på «såkornstille». Begge presterte spel som hausta trampelapp blant det sakkynlige publikum i kyrkja.

Men som under «kvalifiseringa» var det Teigland som imponerte aller mest – med klokkeint spel og ein særskilt klar tone i hardingsfela. Først med «Huldreslåtten» etter Ola Håstadbø og som avslutning «Bjølleslåtten» i form etter Haldor Meland.

Åse Teigland litt historisk – som første kvinne åleine på hardingfeletoppen.

– Målet har vore å vinne, sjølv om eg aldri har uttalt det. Eg synest det var artig å lukkast i min fjerde finale, seier Teigland.

Småbarnsmor

Sjølv var Åse usikker på om ho skulle delta på Røros, med ein travle kvardag som småbarnsmor, utan særleg overskot til øving.

– Eg spelte lite i fjor haust og framover vinteren. Det vart ein del i samband med konserter i april. Etterpå har det vore lite igjen. Men eg har «reinska» hovudet og fått overskot. Og det var særskilt godt å spele i Røroshallen. Det er sjeldan å få slik kontakt med instrumentet og publikum på ei scene i ein idrettshall.

– Kva får sigeren å seie for deg?

– Det gir meg ein tryggleik. Det er ei stadtfesting av at folk set pris på spelet. Og eg har bevist for meg sjølv at eg kan klare å gå heilt til tops.

– Stiller du neste år?

– Det er vanskeleg å vite no. Men eg er i alle fall ikkje redd for å stille opp, sjølv om eg veit det er vanskeleg å forsvara årets plassering. Neste år kan eg kome langt ned på lista., seier vinnar Teigland.

Kvalitet og breidde

A-klassen på hardingfele var ikkje spesielt stor, som vanleg er når kappleiken føregår utanom kjerneområda. Totalt 14 deltok. Men det vart ei interessant klasse for publikum sidan mange tradisjonar var representerte med gode og særprega utøvarar.

– Det var høg kvalitet, seier dommar Gunn Gausemel som synest det var ein fryd å høre mykje godt spel.

Men det var ikkje berre lett for dommarane.

Dei vart utfordra av Einar Olav Larsen, spesielt med ein pols etter Hilmar Alexandersen. Gausemel synes det var upproblematiske.

– Eg veit ikkje når vi kan seie at noko blir tradisjon. Dei har vel spelt hardingfele om lag like lenge i Setesdal, Nordfjord og enkelte spelemenn i Trøndelag. Som dommar dømmer eg det eg høyrer, ikkje kven som spelar eller kva bakgrunn utøvaren har, seier Gausemel.

Finale i fine lokale

Dei som var til stades under finalespelet fekk ei makelaus oppleving. Bergstadens Ziir var ein unik arena og skapte stemming ein skal leite lenge etter. Folk sat tett i tett i tre etasjar i den fullsette kyrkja til langt fram mot midnatt laurdag kveld.

– Det var veldig spesielt. Det minnte meg om ein italiensk teatersal, seier hardingfelevinner Åse Teigland som berre har opplevt nokon liknande i utlandet. Lokala inspirerte nok fleire enn Teigland. I alle fall fekk publikum høre seks utøvarar som gjorde det til ein finale ingen kan gløyme. Hardingfeledommar Gunn Gausemel var blant dei som fekk ei fin oppleving.

– Eg kan ikkje minnast nokon liknande. Dette var heilt fantastisk, seier Gausemel.

Dans fele A:

Ikkje heilt i ei klasse for seg sjølv

Tekst: Sunva Coll Mossige
Foto: Kjell Bitustøy

Dommarane var ikkje heilt nøgde med dans fele klasse A i år. Ein etterlyste fres og sprut, medan ein annan tykte kontakten med publikum var for dårlig. Dei er begge samde om at forseinkinga på ein og ein halv time gjorde sitt til at stemninga vart laber.

– Me såg fin og god dans, men jamt over var det noko som mangla. Det skal gnistra, og det gjorde det ikkje no, sa ein ikkje altfor imponert Tor Stallvik etter tevlinga på Røros.

Vinnarar av dans fele klasse A, Rolf og Anne Grete Bjørgan

Dommaren ynskjer seg mellom anna betre samspel innbyrdes i dansepara, nye slåttar, og ikkje minst større dansegledede.

Forseinking øydelat stemninga

– Det var faktisk ei litt daud og passiv A-klasse, og det har eg aldri før opplevd, seier meddommar John Peder Hatten, som også meiner at samspelet med tilskodarane kunne vore betre. Samstundes peikar Hatten på ei mogeleg årsak til at mange av dansarane mangla gnist.

– Tevlinga vart utsett i ein og ein halv time. Eg trur det var uheldig at deltakarane måtte venta så lenge når dei fyrst hadde gjort seg klare til å gå på scena.

– Ja, forseinkinga førte nok til ei utladning før tevlinga kom i gang, nikkar Stallvik.

Begge er samde om at nivået har vore høgre før. Samstundes merkar dei seg at tilhøva ikkje var optimale denne gongen.

Stallvik kjem også med ei oppmoding til jentene om å utfordra dansepartnarane sine litt meir.

– Me vil setja pris på om jenta er litt meir tydeleg i dansen, utan at det vert openlys flört, altså, seier han.

– Og det hadde vore fint om fleire hadde variert slåttane. Eg trur det å dansa til nye slåttar er ei utfordring. Vel ein ulike slåttar for kvar gong ein dansar, kan ein få utteljing for dette, understrekar dommaren.

Nykomrar tevla mot mor og far

Vinnarparet Rolf og Anne Grete Bjørgan fra Østerdølenes folkedanslag overtydde dommarane på fleire område. Elles tykkjer dommarane det var spennande med nykomrarar i A-klassen. Audun og Silje Sølvberg fra Stryn dansa seg opp i A-klassen i fjor, og stilte i same tevling som foreldra Asbjørg og Arne i år. Som debutantar i klassa måtte ungdomane sjå seg slegne av mor og far, men syskenparet Sølvberg er nok eit dansepar me skal få sjå mykje til i denne klassa i framtida.

Etterlyser rekruttering

På dei fem fyrste plassane i A-klassen var det dansepar frå fem ulike tradisjonsområde. Det syner at me framleis held eit vidt spekter av dansar i hevd. Men ikkje alle tradisjons-

områda er like flinke til å rekruttera nye yngre dansarar. Det var dans fele klasse C eit prov på. Ti av elleve unge dansepar dansa rørospols. Dei to dommarane rosar Røros og Brekkenområdet for fantastisk rekrutteringsarbeid. Samstundes ynskjer dei fleire tradisjonsområde på banen.

– Det vert litt einsidig når nesten alle para kjem frå same distriktet. No må fleire lag gjera det same som Røros og Brekken, meiner Hatten.

Det må nemnast at det paret som gjekk til topps, var det eine paret som ikkje kom frå Rørostraktene. Joachim Kveen og Inga Myhr frå Trysil Knut dans- og spelmannslag vann C-klassen med ein runnom.

Akrobatisk lausdans

Stallvik og Hatten var også dommarar i lausdans, og her mangla korkje sprut, gnist eller dansegledede. Til stor glede for publikum.

– Det sat ein skokk med ungar rundt podiet, og alle hadde store øye under heile tevlinga, fortel Stallvik. Somme av lausdansarane tok nesten av, og dommarane meiner utviklinga går litt for fort.

– Eg skjørnar ikkje at dei torer! kjem det frå Stallvik. Han er imponert over karstykkja, men konstaterer at hallingen er i ferd med å utvikla seg til rein akrobatikk. No utfordrar han ungdomen til å halda på roa og grunnrytmen i dansen.

– Litt av poenget med lausdansen er jo at ein skal byggja seg opp mot høgdepunkta. Det kan ikkje berre vera akrobatikk heile vegen.

Til slutt minner dommarane om at kappleiksdøming alltid vil vera subjektiv.

– Sjølvsagt gjev ein poeng for korrekt dans og teknikk, men me skal også døma med hjarta. Når me ser ein dans som verkeleg går inn, er det lett å dela ut eit ekstra poeng.

Det er alltid nokon som ikkje er heilt nøgde med plassering og poengsum, og til dei som kjende det slik i år har John Peder Hatten ei trøyst:

– Etter mange års røynsle som dansar på kappleik kan eg visa til eitt slagord: Nye dommarar – nye sjansar!

Nivåheving i dans hardingfele A

Tekst: Hallgrím Hansegård

Foto: Kjell Bitustøy

Om kappleikar kan kritisera for traurig formidling av folkedansen, var det lite å utsetja på underhaldningsverdien i dans hardingfele klasse A.

– Meir flört, god musicalitet og ein del luftekrumspring. Mindre tårevåt stildans. Fleire av dansarane dansa betre i år enn i fjor, og eit par ferske A-klassepar gjorde stor suksess hjå publikum. Ein gneistrande parhalling frå Dalsfjorden gav Silje og Audun Sølvberg sølv.

– I år ser vi særskild etter kraft og gneist i dansen, og eit godt samspel mellom dansarane og spelemann, slår dommar Olav Sem nøgd fast etter at siste par har teke siste runda på dansegolvet.

Tamt publikum vaknar

Særleg tydeleg er det auka fokuset på godkarstykke i pardansen.

Dei heldige tradisjonsberarane av parhalling har no fått hard konkurranse av springdansarar med mark i rumpa. Den eine guten etter den hine prøver å skaffe sin del av luftrommet over ei temmeleg god dansescene på Røros. Stian Roland opnar showet med baklengs salto, godt støtta av valdresjentene Gina Ingeborg Hagen og Tone Voldhaug. Eit elles tamt publikum på Røros kviknar endeleg til.

Rytisk kroppsgymnastikk

Roland har fått ein noko mandigare dansestil siste året, og det skal vise seg at trioen går fortjent heilt til topps i tevlinga. Ole Aastad Bråten fylgjer opp og slår hælane etter gymsaltaket, som derimot heng i trygg høgde. Tom Løvli kjem ikkje lågare på einhandsstift med halv skru, mjuk og lydlaus. Golvet får koyrt seg meir då Geir Helge Espeseth nok ein gong syner seg som ein godkar i hallingspringaren. Knut Erik Jordstøyl imponerer også med ein smidig overgang frå telegangar til krukedans.

Få vedheng

Kort summert, publikum får sitt å glede og ergre seg over.

Vinnarar: Stian Roland, Gina Ingeborg Hagen og Tone Voldhaug

– Uff og uff, det gjekk rolegare for seg før i tida. At dessa unge ikkje tek etter oss. Kommentarane blandar seg i god disharmoni med applausen og unge hyl.

Lite er vel betre underhaldning enn tradisjon i endring?

Om ikkje alle var like nøgde med dansen

til go'karane, skjemde ikkje jentene den heilage roa på scenen. Mange jenter jobba godt og aktivt og stod godt til dansepartnarane.

– Vi ynskjer å gje signal om at jentene skal danse aktivt, og ikkje berre vera vedheng, påpeikte dommar Kirsten Friis etter tevlinga.

Fimbul vann open klasse

Tekst og foto: Johanne Landsverk

Dei dyktige musikarane i Fimbul ser verste vakker og harmonisk musikk av beste slaget då dei spelte seg til topps i open klasse under Landskappleiken. Men elles var det langt mellom dei store høgdepunkta på scena.

Tom W. Rustad på toradar, Vegar Vårdal på fele og Åsmund Reistad på mandola viste eit imponerande samspel i gruppa Fimbul. Deira sikre framføring og harmoniske arrangement ført til siger i open klasse. Og å lytte til Neverskogpolsen og det vakre brureslaget etter Ivar Fuglestad vart ei musikalsk oppleveling av dei heilt store.

Samspelt springar

I open klasse vert berre ein tredjedel av innslaga rangerte, og i år vart fem av femten deltarar plukka ut. På andre plass kom gruppa Sver, der Leif Ingvar Ranøien på toradar, Olav Luksengård Mjelva på fele/hardingsfele og Vidar Skrede på gitar smelte til med rytmisk laus og slåtten Anders Flaten nr. 2. Tredje plassen gjekk til Marit Mattisgard (song og langeleik) og Anders Erik Røine (song, gitar og mandolin) for deira vakre og samspelte Brynningsvise og springaren Raklekjølken.

Kreativt Hippodrama

Ørevoll spelmannslag skilde seg ut med eit

creativt og humoristisk musikkinnslag som skulle vere inspirert av Ride ride ranke, sprinaren Kjephesten, lydarslåtten Hesteleitaren og gangaren Førnesbrunen. Dei teknisk brilljante musikarane med Ragnar Heyerdal på fele, Kjetil Sandum på bass og Eiliv Moe på gitar synte vill speleglede og heftig kroppsspråk i eit intenst «Hippodrama» med ein liten leikehest ståande framfor seg på scena. Femte plassen gjekk til «Alfreds følge», og her viste songaren Astri Skarpengland kor profesjonell artist ho er. Med stor innleiving og originalitet framførte ho Gustavsvisa, akkompagnert av Espen Leite (trekkspel) og Øystein Sandbukt (gitar).

Ufarlege arrangement

Alle dei femten deltararane i open klasse var kvalifiserte på førehand. Etter reglane skal dei halde seg til dei eldste slåtteformene innanfor sitt distrikt, men elles er dei oppmoda til kreativitet og nytenking.

Dommarane Gabriel Fliflet, Sturla Eide og Asgaut Høgmo Bakken synes det var mykje bra å høre i open klasse, men dei synest at arrangementa vart litt ufarlege.

– Vi var ganske einige om at det var mykje godt handverk og mange fine detaljer i open klasse. Men deltararane kunne godt vore meir oppfinnsame og dristige. Det var litt for lite her som tok pusten frå deg, seier domaren Gabriel Fliflet.

Han meier fleire av gruppene hadde tent på å vere litt modigare når det gjeld arrangement.

– Vi sakna litt friskare og meir fantasirike

arrangement.

Musikken skal gripe

– Kva legg de som dommarar mest vekt på?

– Det viktigaste er at det som vert framført skal gripe oss musikalsk, men vi legg også vekt på nytenking.

– Kvifor vann Fimbul?

– Fordi dei spelte så bra musikk med ein fin og naturleg autoritet.

– Kva meinte de som dommarar om innslaget til Mari Skeie Ljones og Ingeleiv Berstad Dyvik, der eit moderne danseuttrykk var dominerande?

– Det er det musikalske som er viktig i open klasse, og dommarane er kvalifiserte musikarar. Vi kan vurdere musikken, men når det gjeld den type dans som vart presentert her, blir det lett ukvalifisert synsing. Men eg synes det er hyggeleg at folk prøver seg, sjølv om det kan falle litt på utsida av det vi kan vurdere, meiner Fliflet.

Tok for lang tid

Sjølv om det var berre femten deltarar med, tok det altfor lang tid å få gjennomført open klasse i år. Etter mi meining var det slitsamt og ikkje særleg publikumsvenleg å sitje å vente på dei mange lydprøvene føre kvart innslag. Planen var at open klasse skulle vare i to timer, men i staden tok det over tre timer før alle innslag var unnagjort. Då blir det ikkje lett å konsentrere seg mot slutten, same kva som går føre seg frampå scena.

Gruppa Fimbul vann med sin gode musikk og naturlege autoritet. Frå venstre: Vegar Vårdal, Tom W. Rustad og Åsmund Reistad.

Spell og dans i Røros distriktet

er ofte disse valsene nyttet til omreisende spellmenn som for bl.a. Fant-Karl.

På begynnelsen av 1800-tallet dukker det opp flere nye danseformer på Røros. Det gjelder både turdanser, runddanser og mer enkeltstående dansetyper. Størst betydning synes de tidlige polkavariantene hoppvals og galoppade å ha fått. Derimot slår ikke masurkaen an i det hele tatt, noe som utvilsomt skyldes polsens dominerende stilling. Likevel blir enkelte masurka- og svenske hambomelodier gradvis tatt opp som en del av polsrepertoaret.

I 1860-årene møter rørosingene så reinlenderen, som ikke slår gjennom for fullt før henimot 1900. Men da blir denne dansen snart så populær at både eldre hallinger, marsjer og visetoner blir omformet til reinlenderslåtter. Det fortelles for øvrig at spellmannen Henning Trøen (1834–1917) fra Brekken var den siste i Rørosdistriket som spilte halling til dans i 1880-årene. Likevel synes ikke runddansmusikken på Røros, i motsetning til f.eks. i Ålen, å ha blitt oppfattet som noen vesentlig trussel mot den eldre slåttetradisjonen. De to tradisjonene har stilmessig til en viss grad smeltet sammen ved at mye av runddansmusikken har blitt preget av stiltrekk fra polsspill. Når man ser på aktiviteten i dag er det imidlertid lett å glemme at også på Røros sto det en tid svært dårlig til med felespillet. Både i mellomkrigstiden og en periode etter siste krig var det lite populært å spille pols og tradisjonell runddansmusikk på fester i Rørosdistriket. Det skulle helst være tidens populære slagere, som ble formidlet gjennom radio og grammofon.

Heldigvis rommet Rørossamfunnet sterke personligheter som hadde stahet og trygghet nok til å holde tradisjonen ved like til en ny generasjon av felespillere oppdaget verdiene i den lokale folkemusikken. Dette førte samtidig til at også flere av de eldre felespillerne som nærmest hadde lagt bort instrumentet igjen begynte å spille. Tidene hadde imidlertid endret seg, og det ble nå først og fremst spellmannslaget som ble felespillet primære uttrykksform. Men selve hjertebanet er fremdeles polsen, selv om både pølsen og spesielt pilsen gradvis har kommet mer i bakgrunnen. Heldigvis, vil vel mange si!

Av Bjørn Aksdal

Den kjente, svenske spellmannen Per Gudmundson fra Falun i Dalarne ble en gang på 1970-tallet spurta om hvorfor han så ofte var å se på spell- og dansearrangementer på Røros. Det var tre grunner til dette, sa han: pils, pøls og pols. Vi skal ikke belyse de to første fenomenene nærmere her, bare begrense oss til å la årsak nummer to stå som en hyllest til de mange dyktige slakterne som har eksistert på Røros opp gjennom tidene. Derimot er det betimelig å dvele litt mer ved polsen, som kanskje har blitt en av Rørosdistrikts fremste eksportartikler.

I dag blir spellmenn og dansere fra Røros invitert til å holde polskurs både i Norge og i utlandet, og ved større, årvisse arrangementer som Rørosmartnan og Brekkendagan strømmer det interesserte dansere og felespillere til Bergstaden og bygdene omkring. De aller fleste av disse vil nok hevde at ved siden av det fine og levende miljøet på og omkring Røros er det nettopp polsen som trekker, både dansen og den tilhørende musikken. Men også det unike i at her eksisterer en særegen bygdedans som fremdeles lever og brukes naturlig i lokalmiljøet sammen med en eldre slåttetradisjon.

Navnet pols kommer fra polsk dans, og knyttes til danser og musikk som hovedsakelig på 1500-og 1600-tallet spredde seg fra Polen til landene rundt Østersjøen og videre ut i Europa til blant annet Norge. Kanskje var polsen kjent i Gauldalen og Nord-Østerdalen allerede før Røros ble grunnlagt i 1644, men vel så sann-

synlig er det nok at den kom noe senere som en del av de mange utenlandske impulsene Røros Kobberverk trakk til seg og som må ha gjort Bergstaden til en kulturell smelteidigel allerede ved midten av 1600-tallet.

Et resultat av Rørossamfunnets spesielle sammensetning var at vi i tillegg til de tradisjonelle bygdespellmennene også fikk et mer bypreget musikkmiljø hvor noter, arrangementer og samspill var en naturlig del av musiseringen. Dette miljøet hadde bl.a. i en lengre periode nær kontakt med stadsmusikantene i Trondheim og besto av både organister, verkets egen musikanter, musikkutøvende blant ledelsen, høyere funksjonærer og aksjonærer, samt en del notebyndige spellmenn med stor appetitt på et bredere musikkrepertoar. Navn som Erik Johannesen Skomager (f. 1760), Smed-Jens (1804–1888) og Klas-Ola (1852–1937) er alle eksempler på felespillere som behersket både polsspill og den nyere dansemusikken.

Blant de nye musikk- og danseformene som nådde Røros mot slutten av 1700-tallet, var det særlig menuetten og engelskdansen som kom til å få en viss betydning. Menuetten brakte flere nye stiltrekk inn i polsspill, bl.a. bruken av trioler, og vi finner også enkelte menuettmelodier som er blitt direkte omgjort til polser. Enda større betydning fikk nok engelskdansen, som er en turdans i tredeltakt. Selve dansen gikk relativt fort av moten, men snart møter vi mange av melodiene til engelskdansen brukt i tilknytning til valsen, som kom til landet omkring 1790. Flere av de eldre engelskdansmelodiene lever fremdeles i tradisjonen på Røros som valser, og i andre distrikter

Kappleik ikkje noko fo

Tekst og foto: Kjell Bitustøy

Dei er frå Målselv – den eine dansar, den andre spelar. Saman står dei i spissen for folkemusikkpøbben i Tromsø. Eg treffer Marte Frihetsli og Sigrunn Haugli på Lanskappleiken på Røros, der dei er deltakarar båe to. Men det er ikkje viktigaste grunnen til at dei kjem.

Det er ei lang reise frå Målselv til Røros, men det plagar ikkje Marte Frihetsli og Sigrunn Haugli. Dei er vane med lange avstandar, seier dei. På lanskappleik reiser dei for å få impulsar og møte andre likesinna.

– Det er sokkandes artig å møte andre med dei same interessene, seier Marte, som er på lanskappleik for tredje gong. Ho var med for fyrste gong på kappleik på Røros i 2001, det var ein distriktskappleik. Då deltok ho i lagdans i lag med dansarar som tidlegare var med i Tromsringen. Dei ynskte å vise fram at det var dansetradisjonar i Nord-Noreg òg. Det har òg vore grunnen til at ho seinare har stilt opp i pardans to gonger med nordlands-pols, på Gjøvik i 2003, der ho saman med Sigurd Heide oppnådde 1. premiegrad, og no i år på Røros. I år blei dei nummer fire i B-klassa, like under streken.

Sigrunn Haugli var med for fyrste gong på Lanskappleiken i Rauland i gruppespel i 2001. To år etterpå var ho med på Gjøvik der ho deltok i soloklassa, noko ho slett ikkje opplevde som positivt. Men ikkje verre enn at ho prøvde på nyt i år. Argumentet hennar for å stille opp har heile tida vore å vise fram at dei har eit bra slåttmateriale i heimbygda Målselv og Nord-Noreg elles. Men opplevinga var heller ikkje denne gongen særleg positiv. Og ho tvilar på om det blir fleire gonger i soloklassa.

– Eg spela mine to slåttar, men ramma rundt er vanskeleg. Eg kan like godt spela dei her slåttane ein annan plass. Problemet er det som blir *forventa*, eg føler at eg må koma meg gjennom prikkfritt – og takle situasjonen. Det er ikkje lett, men det er sjølv sagt artig å prøve seg.

– Det blir på mange måtar ein slags sport, ein er ikkje van med ein slik situasjon, seier

Marte Frihetsli (til venstre) og Sigrunn Haugli

Marte. Og Sigrunn seier seg heilt einig i intervjuaren sin argumentasjon med at dei som gjer det bra, det er dei som *meistrar situasjonen*.

– Men sjølv sagt hjelper det å vera god til å spela, ho innrømmer det. Sigrunn synest det er moro å høyre på dei andre som stiller opp, og kan tenkje seg å stille opp i gruppespel der ho kan kose seg meir med spelet i lag med andre.

Marte legg vekt på å vise fram at dei har ein fin dans, dei òg. Ho seier ho ikkje er med for å hevde seg på resultatlista, eller danke ut nokon.

– Me tenkte: «Det er noka artig som skjer sørpå, vi fer dit!»

Nei til kappleik i nord

På spørsmål om kappleik er noko som ein bør eksportere til Nord-Noreg for å få til auka rekruttering, svarar dei spontant unisont: Nei!!

Likevel ser dei ikkje berre negativt på dette med kappleik:

– Eg ser det *demokratiske* i at alle kan melde seg på, altså ein plass der alle kan vise seg fram. Utanom konkurransane er det sjølv sagt mange høve til å drive med buskspel på ein lanskappleik, det er difor me er her i grunnen. Men òg for å danse – og det å lære andre sine dansar – og slåttar, seier Sigrunn.

Alternativet til kappleiksystemet er å byrje i det små og arbeide seg opp, båe to gjer det, og dei har båe fått ein del oppdrag – med spel og dans.

– *Kvar må du gå for å oppleva folkemusikken i Nord-Noreg?* undrast eg.

Marte svarar:

– Du kan gå på folkemusikkpøbben i Tromsø til eksempel. Elles er det i leikarringane. Og så har du sjølv sagt Kalottspel, som i tillegg til festival kvart år no også arrangerer nokre konserter elles i året. Folkemusikkdagane i Bardu, som blir arrangert annan kvart år, festspela i Nord-Noreg og Riddu Riddu er andre arenaer der folke-musikken er representert nordpå.

Ein skal kose seg med dansen

Marte ser på Lanskappleiken som påfyll for den som har oppnådd eit visst nivå.

– Det er avgrensa kva slags utfordringar du får i ein leikarring – kor ofte du girder å trø dei same reinlenderstega oppatt og oppatt.

Sigrunn er skuffa av di ho ikkje fekk til å vise at ho trivst med solospelet på kappleikscena. Men det gjekk mykje betre til i dansespelet, då var det berre artig, seier ho.

– *Korleis opplever du kappdansen?* Eg rettar spørsmålet til Marte.

– Eg opplever at det er mange som har eit

Nord-Noreg

planlagt mønster på dansen, som t.d. å danse på veka i slåtten, gå likt inn i rundsnu osb. Dette er noko ein ikkje finn på dansegolvet. Det er noko eg gjennom nordlandspolsen bevisst har fokusert på å slutte med. Ein skal danse som ein vil, dei turane ein likar. Faktum er at etter at desse dansane blei nedteikna, blei det til at ein dansa veldig slik «fast» – det blei nesten ein turdans. Eg prøver på å vera fokusert på at eg skal ha det artig når eg dansar og skape *min* variasjon.

– Mitt inntrykk er at slike fort blir vurdert opp i forhold til dansegledede, det å kunne improvisere osv. Samtidig ser eg mange, særleg i hardingfeledansen, som greier å sleppe seg laus. Der var mykje flott! No er det Sigrunn som fører ordet.

– Men kvifor ikkje flytte dansegolvet opp på scena? repliserer Marte.

LfS

Fleire lag frå Nord-Noreg har meldt seg inn i LfS.

– Kva ynskjer de dykk av LfS? Eg tek med underforstått at LfS ikkje lenger berre driv med kappleik.

– Det måtte vera at LfS arrangerte ein festival utan konkurransedelen, eller at denne ikkje tok så stor plass, seier Sigrunn. Marte seier det slik:

– Det kunne meir vera slik vi har det på Kalottspel, der vi har ein deltakarkonsert, der folk som ynskjer å delta, kan melde seg på etter kvart. Nokon blir sjølvsagt spurt på førehand, men mange melder seg på nokså spontant. Der er det ingen som føler frykt for å melde seg på.

– Det er ein slags anna form for demokrati – eit alternativ til «kappleiksdemokratiet»?

– Det er litt i slekt med korleis ein driv på Jørn Hilme-stemnet. Der kjem klassene litt hulter til bulter, det blir eit heilt anna mangfold, seier Marte. Sigrunn kjem elles med ei presisering:

– Det er heller sjeldan at dansen blir dratt opp på scena hjå oss i Målselv. Men litt har det blitt gjort i det seinare, supplerer Marte.

NU og kappleikmiljøet

Kva med tilhøvet mellom NU og «kappleikmiljøet»? Dei to blide jentene sukkar og blir litt alvorstunge då eg kjem med dette temaet.

– Det er ein evigvarande diskusjon! Nordpå har det vore ein NU-tradisjon med dei her

leikarringane. Men Målselv har vore litt på utsida. Det var ein periode dette med leikarring og NU-stemne, seier Marte. Sigrunn tek ein annan innfallsvinkel:

– NU har vore nødvendige for rekrutteringa i nord.

– Men det som var, var veldig hausopp, for kvar får ein utfordinga til å gå vidare? Eg følte at eg måtte ut av systemet for å få fleire utfordingar, seier Marte, som samtidig er einig i at NU har gjort ein kjempejobb i forhold til dette med opplæring. Skal ein drive organisert opplæring, må alle få utfordingar. Ho trekkjer elles fram fenomenet med leikfestane som har sitt sær preg:

Sigrunn Haugli og
Lars Erik Løvhaug mel-
lom nordnorske spelemenn
på Bergstaden Hotell

– Dan-
seoppvisning
med songdans er
bannlyst av utanom-
NU-arane. Og den der
kraesjen tek aldri slutt!

– Kva med LfS, har dei for-
somt Nord-Noreg?

Marte svarar: – Det har nok å gjera med NU sin dominans i lands-
delen. Ofte blir det nok sagt: «Dei der
NU-arane.»

Jentene vil framheva at dei synest det er veldig koseleg å vera på kappleik, og at dei gjerne kjem att, men ikkje fyrst og fremst for å konkurrere.

Folkemusikkpøbben i Tromsø

Frustrasjon kan snuast til noko positivt! Difor har dei to målselvjentene saman med to andre, Sigrun Høgetveit Berg og Tove Leinsli, starta opp med folkemusikkpøbb i Tromsø frå hausten 2003, Sigurd Heide var også med på dette.

– Me mangla ein arena for fri utfalding, ein stad der me kunne danse og spela, seier Sigrunn, som òg fortel at i byrjinga var det

berre dans, men etter kvart kom ein i gang med konserter. Og så har dei blitt med i nettverket til Den Norske Folkemusikkscena og er svært glade for det.

Om profilen på tiltaket seier Sigrunn at det er ein kombinasjon av lokale amatørar og innleid profesjonelle utøvarar. Døi prøver å ha med det typisk nordnorske inkludert det samiske.

– Dette er artig for folk på gjennom-
reise. Det er fleire som har vore innom
tilfeldig og som har kome på mail-
lista vår, seier Marte.

Offisielt kallar dei seg «Foreningen for
folkemusikkpøbb i
Tromsø», men
til dagleg går
dei under
namnet
Folke-

musikk-
pøbben.
Sigrunn

Haugli er dag-
leg leiar. Økono-
misk går det rundt,
ikkje minst takka vera
samarbeidet med DNF.

– Det er eit utruleg bra tilbod,
det at det ikkje blir dyrare for oss
enn dei andre, seier Sigrunn.

Båe to brukar mykje av fritida si
på dette, men meiner at det er verdt det,
noko dei føler ekstra sterkt når kvelden
er der. Marte sit òg i styret for Kalottspel
og skyt inn at alle er hjarteleg velkomne
til å oppleve folkemusikkmiljøet nordpå.
– Hugs: Det er like langt frå Målselv til Røros
som frå Røros til Målselv ...

– Til slutt ymtar eg frampå at dei er relativt
forsiktige i ordbruken i høve til andre nord-
lendingar. Og då får eg eit greitt svar:

– Me er ikkje av den der kystbefolknингa
som er så ramme i kjeften!

Folkemusikkpøbben i Tromsø finn du på
www.folkemusikk.no, under folkemusikk-
scena.

Resultatliste Landskappleiken

Andre eldre folkemusikkinstrument junior

1 Sture Nordlund Vatnehøl - Neverlur

Ålesund spelemannslag

109

Gunn Mellum

Elverum danselag

Springdans

78

Andre eldre folkemusikkinstrument senior

1 Geir Egil Larsen - Bukkehorn

Verdal spelmannslag

132

Anne Eidsand

Bygdedanslaget i Hamar

fra Hadeland

78

2 Jørn Simenstad - Bukkehorn

LfS

129

Kristian Stenberg

Bygdedanslaget i Hamar

Springlike i

78

3 Stein Villa - Harpe

Gjøvik spelmannslag

123

Randi Rust

Skjæk spel- og dansarlag

Springlike i

78

4 Eilif Gundersen - Bukkehorn

Ål spel- og dansarlag

122

Trygve Auale

Skjæk spel- og dansarlag

Skjæk-Tradisjon

78

5 Bjørn Sverre Kristensen - Tamburtromme

Hedmark folkemusikkklag

118

Sindre Nordlund Vatnehøl

Ålesund spelmannslag

Springdans frå

78

5 Lasse Stang - Sekkepipe

Gjøvik spelmannslag

118

Agnar Olsen

Ålesund spelmannslag

Nordre Sunnmør

78

7 Aud Hildegunn Øiseth - Bukkehorn

LfS

Kirsti Thoresen

Alvdal spell- og danselag

Alvdal spell- og danselag

78

8 Stig Rennestraum - Slåttetromme

LfS

Jane K. Hagen

Elverum danselag

Pols fra Østerdalen

78

9 Aud Hildegunn Øiseth - Lur

LfS

Knut Einar Volla

Elverum danselag

Springdans m/ 2 følge

77

10 Hans Melhus - Nordisk Sekkepipe

Frostafolkemusikkklag

104

Torborg Woxen

Land spel- og dansarlag

Land spel- og dansarlag

77

11 Øystein Viken - Slåttetromme

LfS

18 Arve Feragen

Brekken spell- og danselag

Brekken spell- og danselag

76

12 Dagfinn Nupen - Bukkehorn

Møre og Romsdal folkemusikkklag

100

Renate Nyset Tønnessen

LfS

Rørospols

76

Dans fele klasse A

1 Rolf Bjørgan

Østerdølenes folkedanslag

98

Erling Eidsand

Bygdedanslaget i Hamar

Springdans fra

78

Anne-Grete N. Bjørgan

Østerdølenes folkedanslag

95

Lill Hege Pedersen

Bygdedanslaget i Hamar

i Byngespols

75

2 Martin Myhr

Trysil Knut dans- og sp.m.lagRunnom

95

Eva Nordfjell

Spelemannslaget i BUL

Spelemannslaget i BUL

75

Margrete Nordmoen

Trysil Knut dans- og sp.m.lag

93

Magne Eggen Haugom

Brekken spell- og danselag

Brekken spell- og danselag

75

3 Aud Johanne Gjermunds

Brekken spell- og danselag Pols i Feragstradisjon

93

Heidi Feragen

Røros Folkedanslag

Røros Folkedanslag

74

Stein Vidar Sundt

Brekken spell- og danselag

92

Hans Petter Kvikne

Røros Folkedanslag

Røros Folkedanslag

74

4 Jorund Brynhildsvoll

Røros Folkedanslag

89

Lisbeth Jensstad

Elverum danselag

Elverum danselag

74

Harald Tamnes

Grenselauast

91

Thor Sørum

Røros Folkedanslag

Røros Folkedanslag

73

5 Veslemøy Nordset

Grenselauast

25

Hilde Bonde

Østerdølenes folkedanslag

Østerdølenes folkedanslag

73

Bjørn Sverre Hol Haugen

Grenselauast

90

Per Tore Holgersen

Østerdølenes folkedanslag

Østerdølenes folkedanslag

73

6 Arild Svelmo

Elverum danselag

89

Kåre Westgård

Østerdølenes folkedanslag

Østerdølenes folkedanslag

73

Anita Folstad

Elverum danselag

89

Anneli Nesbakken

Østerdølenes folkedanslag

Østerdølenes folkedanslag

73

7 Kari Nilssen

Elverum danselag

88

Maren Bjerke Moen

Østerdølenes folkedanslag

Østerdølenes folkedanslag

73

Stig Nilssen

Elverum danselag

28

Irene Sand

Land spel- og dansarlag

Land spel- og dansarlag

72

8 Geir Egil Larsen

Verdal spelmannslag

87

Knut Sand

Trysil Knut dans- og sp.m.lagRunnom

Trysil Knut dans- og sp.m.lag

72

Maj Britt Slapgaard Larsen

Verdal spelmannslag

87

Einar Hyllvåg

Trysil Knut dans- og sp.m.lag

Trysil Knut dans- og sp.m.lag

72

9 Ingrid Øyen Nilssen

Hedmark folkemusikkklag

87

Kristin Lauritzen

Spelemannslaget Fjelljom

Land spel- og dansarlag

72

Thomas Nilssen

Spelemannslaget Fjelljom

87

Astrid Åmot

Spelemannslaget Fjelljom

Springdans fra Land

72

Asbjørg Hustveit Sølvberg

Spelemannslaget Fjelljom

86

Bjørn Rustestuen

Brekken spell- og danselag

Brekken spell- og danselag

72

11 Aslaug Kulset

Brekken spell- og danselag

86

Ginny Lee

Røros Folkedanslag

Røros Folkedanslag

69

Brynjart Kulset

Brekken spell- og danselag

86

Eystein Ryen

Springar fra Nordfjord

Engerdalsringen

68

Silje Sølvberg

Brekken spell- og danselag

86

Gro Kvivilang

Springar fra Nordfjord

Engerdalsringen

67

Audun Sølvberg

Brekken spell- og danselag

85

Åse Krogsæter

Røros Folkedanslag

Furuleiken spell- og danselag

67

13 Svein Olav Solli

Røros Folkedanslag

85

Arne Krogsæter

Brekken spell- og danselag

Furuleiken spell- og danselag

67

Borghild Reitan Solli

Røros Folkedanslag

85

Johanne Stensaas

Brekken spell- og danselag

Brekken spell- og danselag

67

Hilde Aspås

Vågå spel- og dansarlag

85

Henrik Feragen

Røros Folkedanslag

Brekken spell- og danselag

67

Håkon Sandum

Vågå spel- og dansarlag

85

Terill Jordenssen

Røros Folkedanslag

Brekken spell- og danselag

67

Eva Rusten

Vågå spel- og dansarlag

85

</div

**Joachim Kveen og Inga
Myhr, vinnarar av dans
fele klasse C**

10 Elisabeth Sødal
Vegard Unsgård Kjeldsberg

Brekken spel- og danselag Rørspols
Brekken spel- og danselag

43

Dans fele klasse D

1 Oddrun Klemmetvoll
Anders Sødal
2 Randi Gullikstad
Peder Gullikstad
3 Anna Andersen
Odd Ragnar Gjermunds
4 Ida Mary Støa
Reidar Støa
5 Oddbjørn Kleppen
Nina Kleppen
6 Milfrid Graff
Torbjørn Lillestu
7 Nick Jensen
Barbara Jensen

Brekken spel- og danselag Rørspols
Brekken spel- og danselag
Røros Folkedanslag Rørspols
Røros Folkedanslag
Engerdalsringen Rundom
Engerdalsringen
Trysil Knut dans- og sp.m.lag Runnom
Trysil Knut dans- og sp.m.lag
Elverum danselag Elverumspols
Elverum danselag
Engerdalsringen Rundom
Engerdalsringen
Røros Folkedanslag Nordlandspols
Røros Folkedanslag

81

79

78

74

73

67

33

Dans hardingfele klasse A

1 Stian Roland og Tone Voldhaug
Gina Ingeborg Hagen
2 Silje Sølberg
Audun Sølberg
3 Unni Myrheim
Ole Aastad Bråten
4 Torkjell Lunde Børshheim
Eli Børshheim
5 Mari Andrea Ness
Atle Hoff
6 Liv Bergset
Nils Øyvind Bergset
Gunnlaug Lien Myhr
Geir Helge Espeseth
8 Anne Røine
Frode Rolandsgard
9 Signe Årdalen Tveitit
Knut Erik Jordstøy

Ø. Slidre spel- og dansarlag Valdresspringar
V. Slidre folkemusikk- og dansarlag m. 2 fylgle
Spelemannslaget Fjelljom Halling fra
Spelemannslaget Fjelljom Dalsfjorden
Vårflaumen spel- og dansarlag Valdresspringar
Vårflaumen spel- og dansarlag
Hardanger spelemannslag Ulvikaspringar
Hardanger spelemannslag
Gaular spelemannslag Viksdalsspringar
Gaular spelemannslag
Numedal spel- og dansarlag Numedalsspringar
Numedal spel- og dansarlag
Gol spel- og dansarlag Hallingspringar
Nes spel- og dansarlag
Ø. Slidre spel- og dansarlag Valdresspringar
Ø. Slidre spel- og dansarlag
Vinje dansarring Vest-Telemark gangar
Vinje dansarring
Kongsb. spel- og dansarlag Telespringar
Kongsb. spel- og dansarlag

103

102

100

99

97

97

96

95

94

91

91

91

89

89

88

88

88

87

87

87

87

86

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

85

Bjørg Neverdal Berge	Sogn spel- og dansarlag	Indre Sogn	2 Ål spel- og dansarlag	Hallingspringar	178
2 Ellinor Hope	Kongsb. spel- og dansarlag	Numedalsspringar	3 Elverum danselag 1	Pols fra Østerdalen	175
Gunnar Hope	Kongsb. spel- og dansarlag		4 Kjerringlaget - Valdres	Vågåspringer	166
3 Randi Smørholm	Bygdedanslaget i Bjørgvin	Springar	5 Vågå spel- og dansarlag	Vågåspringleik	163
Olav Åsvang	Bygdedanslaget i Bjørgvin	fra Vestlandet	6 Røros folkedanslag 1	Rørospols	161
4 Sigrun Vigdal	Jostedal spel- og dansarlag	Jostedalsspringar	Ø. Slidre spel- og dansarlag	Valdresspringar	161
Lars Vigdal	Jostedal spel- og dansarlag		7 Vårflaumen spel- og dansarlag	Valdresspringar	160
5 Thomas Stensgård	Gol spel- og dansarlag	Hallingspringar	8 Brekkens spell- og danselag 1	Rørospols	155
Agnes Kirkebøen	Ål spel- og dansarlag		9 Gol spel- og dansarlag	Hallingspringar	153
6 Thomas Stensgård og Anna Lilleslett	Gol spel- og dansarlag	Hallingspringar	10 Trysil-Knut dans- og sp.m.lag	Runnom	153
Agnes Kirkebøen	Ål spel- og dansarlag	m. 2 fylgle	12 Folkedansgruppa i Valdreslaget	Valdresspringar	152
7 Anna Lilleslett	Gol spel- og dansarlag	Hallingspringar	12 Gramlaget	Røros folkedanslag	152
m/følge			14 Bygdedanslaget i Bjørgvin	Pols	152
Durspel junior			15 Bygdedanslaget i Hamar	Rull	151
1 Lisbeth Haraldsen	Geilo spelemannslag	116	15 Folkedanslaget i BUL i Nidaros	Rendalspolsk	146
2 Ida Furuseter	Ringebu Spelmannslag	112		Pols fra Nord-Møre	146
3 Jogrim Søyland	Vårflaumen spel- og dansarlag	96		i Todalstrand.	
Durspel senior				Rørospols	146
1 Tom Kjetil Tørstad	Vårflaumen spel- og dansarlag	123		Telespringar	145
2 Rikke van Ommeren	Oppdal spell- og dansarlag	121		Telespringar	145
3 Inge Gjevre	Vågå spel- og dansarlag	119		Elverumspols	144
4 Ulf-Arne Johannessen	Ål spel- og dansarlag	118		Numedalsspringar	143
5 Leif Ingvar Ranøien	Lfs	115		Rørospols	142
6 Bjarne Odd	Lom spel- og dansarlag	114		Numedalsspringar	142
6 Kristin Gravaune	Oppdal spell- og dansarlag	114		Elverumspols	140
8 Ingunn Stræte Lie	Ål spel- og dansarlag	113		Nordlandspols	135
9 Tom Møller Berg	Lfs	109		Jølstraspinger	134
10 Nils Øyvind Bergset	Numedal spel- og dansarlag	103		Pols fra Østerdalen	133
11 Terje Stengård	Lfs	102		Springdans fra Hadeland	133
12 Ragnhild Jøndal Bjertnes	Vågå spel- og dansarlag	101		Springdans fra Hardanger	130
13 Trude Saatvedt Lien	Kongsberg spel- og dansarlag	100		Springdans frå	130
14 Anette Skuldestad	Lfs	96		Nordre Sunnmøre	
14 Ingrid Holø	Lfs	96		Valdresspringar	128
16 Bill Likens	Røros Folkedanslag	45		Springar frå Indre Sogn	127
Floyte junior				Valdresspringar	126
1 Audun G. Larsen - Blekkføyte	Verdal spelmannslag	106		Pols fra Ålen	125
2 Tone Harman Bratland - Seljeføyte	Vinje dansarring	105		Telegangar	122
3 Audun G. Larsen - Seljeføyte	Verdal spelmannslag	102		Jostedalsspringar	122
4 Tone Harmann Bratland - Blekkføyte	Vinje dansarring	84		Telespringar	113
Floyte senior				Pols	107
1 Dag Hovda Sture - Seljeføyte	Vibå spelmannslag	123	Røros Folkedanslag		
2 Birgit Kollandsrød Friis - Sjøføyte	Numedal spel- og dansarlag	121			
3 Morten Brandholen - Føyte	Alvdal spel- og danselag	120			
4 Geir Egil Larsen - Seljeføyte	Verdal spelmannslag	119			
4 Jørn Simenstad - Føyte	Lfs	119			
6 Dagfinn Nupen - Seljeføyte	Møre og Romsdal folkemusikklag	117			
Gruppespel fele junior					
1 Hedmark juniorspellmannslag	Hedmark Juniorspellmannslag	110	Lagspel fele junior		
2 Sør-Fron juniorspelemannslag	Sør-Fron jr. spelemannslag	91			
Gruppespel fele senior					
1 Haar Gie	Oppdal spell- og dansarlag	127	1 Harpefoss juniorspelmannslag	Harpefoss spel- og dansarlag	107
1 Jørgen Nyrønning og John Ole Morken	Fjellrypa spellmannslag	127	2 Strøkne Jenter	Majorstuen spelemannsdag	105
3 Marie Skavnes Gråv og Ole Kristian Gråv	Vardkampen spel- og dansarlag	122	3 Glåmos juniorspellmannslag	Glåmos spellmannslag	104
4 Tuftskrokjun	Vågå spel- og dansarlag	118	4 Hedmark juniorspellmannslag	Hedmark Juniorspellmannslag	100
5 Stensrud/Bø	Sør-Fron spel- og dansarlag	117	5 Vardkampen juniorspelmannslag	Vardkampen spel- og dansarlag	99
5 Tu og Tvæ	Heidal spel- og dansarlag	117	6 Sør-Fron juniorspelemannsdag	Sør-Fron jr. spelemannsdag	94
7 Fjøsnissen	Alvdal spell- og danselag	115			
8 Sjøbakken spellmannslag	Glåmos og Brekkens spellmannslag	110			
Gruppespel hardingfele junior					
1 Driv	Bø juniorspelemannsdag	106	Lagspel fele senior		
2 Trio Hardanger jr	Hardanger spelemannsdag	95	1 Lom spelmannslag	Lom spel- og dansarlag	126
3 Maria og Johanna	Fana spelemannsdag	88	2 Glåmos spellmannslag	Glåmos spellmannslag	122
4 Bjønn Raffetvold Rue og Anette Skærnes	Seljord spelemannsdag	66	3 Heidal spel- og dansarlag	Heidal spel- og dansarlag	120
5 Maria og Andreas	Kvemmingen spel- og dansarlag	59	3 Søndre Trondhjems spellmannslag	Søndre Trondhjems spellmannslag	120
Gruppespel hardingfele senior			3 Vågå spellmannslag	Vågå spel- og dansarlag	120
1 Øystein, Johanne og Sondre	Sørlandets spelemannsdag	116	6 Fjellrypa- og Ålen spellmannslag	Fjellrypa S lag og Ålen S og d.	118
2 Torunn Raffetvold Rue og Ragnhild Knudsen	Seljord spelemannsdag	115	6 Sør-Fron spelemannsdag	Sør-Fron spel- og dansarlag	118
3 Svevnlaus	Indre Sunnfjord spelemannsdag	114	8 Østerdølenes spellmannslag	Østerdølenes spellmannslag	117
4 Olav Luksgård Mjelva og Arne Anderdal	Ål og Voss spelemannsdag	113	9 Oppdal spellmannslag	Oppdal spel- og dansarlag	116
5 Hans og Aurora	Lfs	68	10 Brekkens spellmannslag	Brekken spel- og danselag	115
Lagdans junior			11 Harpefoss spelmannslag	Harpefoss spel- og dansarlag	114
1 Småjondølenes dansarlag	Telespringar	136	11 Spelemannslaget Fjelljom	Spelemannslaget Fjelljom	114
2 Brekkens spell- og danselag	Rørospols	134	13 Vardkampen spelmannslag	Vardkampen spel- og dansarlag	110
3 Ål spel- og dansarlag	Lausdans	118	14 Spellmannslaget Leik	Spellmannslaget Leik	108
4 Brekkens spell- og danselag /	Røros folkedanslag	Rørospols	15 Spellmannslaget i BUL i Nidaros	Spelemannslaget i BUL i Nidaros	106
5 Ål spel- og dansarlag	Hallingspringar	113	16 Alvdal spell- og danselag	Alvdal spel- og danselag	102
Lagdans senior			16 Sel spel- og dansarlag	Sel spel- og dansarlag	102
1 Småjondølenes dansarlag	Numedalsspringar	193	18 Gjøvik spelmannslag.	Gjøvik spelmannslag.	96
			19 Engerdal spelmannslag	Engerdalsringen	91

Lom spelmannslag, vinnar av lag-spel fele senior. Leiar Bjørn Odde vann òg klasse D vanleg fele.

Lagspel hardingfele junior

1 Stryk	LfS	115
2 Gamlebanken spelemannslag	Indre Sunnfjord spelemannslag	114
3 Bø juniorspelemannslag	Bø juniorspelemannslag	98
4 Molaus	Indre Sunnfjord spelemannslag	94
5 Hardanger juniorspelemannslag	Hardanger spelemannslag	71

Lagspel hardingfele senior

1 Spelemannslaget Knut Heddins minne	Setesdal spelemannslag	128
2 Team GløsTøs	LfS	125
3 Indre Sunnfjord spelemannslag.	Indre Sunnfjord spelemannslag	123
4 Bærum spelmannslag	Bærum spelmannslag	118
4 Hallingdal låtelaag	Hallingdal låtelaag	118
6 Numedal spelmannslag	Numedal spel- og dansarlag	112
7 Spelemannslaget Bøheringen	Spelemannslaget Bøheringen	111
8 Gloppe hardingfelelag	Gloppe hardingfelelag	109
8 Voss spelmannslag	Voss spelmannslag	109
8 Ålesund spelmannslag.	Ålesund spelmannslag	109
11 Seljord spelmannslag	Seljord spelmannslag	108
12 Vibå spelmannslag	Vibå spelmannslag	107
13 Gaula spelmannslag	Gaula spelmannslag	106
14 Kristiansand spel- og dansarlag	Kristiansand spelmannslag	99

Langleik samspel junior

1 Langhørpejentudn	Begnaljom og Värflaumen spelmannslag	115
2 Snerte Bertene	Värflaumen spel- og dansarlag	102
2 Ål spel- og dansarlag	Ål spel- og dansarlag	102

Langleik samspel senior

1 Brøtagutadn	Värflaumen spel- og dansarlag	125
2 Gjøvik spelmannslag	Gjøvik spelmannslag	105
3 Hallingeiken	Gol spel- og dansarlag	101

Langleik solo junior

1 Hanne Bjørnødegård	Värflaumen spel- og dansarlag	119
2 Lisa Tunås Bratteng	Ål spel- og dansarlag	113
2 Magnhild Karsrud	Värflaumen spel- og dansarlag	113
4 Solfrid Olmhus	Begnaljom spel- og dansarlag	110
4 Trude Bakke	Begnaljom spel- og dansarlag	110
6 Ingrid Fossum	Värflaumen spel- og dansarlag	109

Langleik solo senior

1 Ingvild Lie	Värflaumen spel- og dansarlag	125
2 Kari Steinsrud	Øystre Slidre spel- og dansarlag	124
3 Turid Berge	Valdreskvælen spel- og dansarlag	123
4 Marit Steinsrud	Gjøvik spelmannslag	119
5 Lise Lunde Brennhagen	Värflaumen spel- og dansarlag	113

Langleik klasse A

1 Martin Myhr	Trysil Knut dans- og spelmannslag	103,5
2 Tom Lovli	Småjondølenes dansarlag	99,5
3 Anders Aasberg	Geilo spelmannslag	99
4 Eivind Bakken	Småjondølenes dansarlag	96,5
4 Sigbjørn Rua	Småjondølenes dansarlag	96,5
6 Jon Ellingsen	Kongsberg spel- og dansarlag	92
7 Torkjell Lunde Børshheim	Hardanger spelmannslag	90,5
8 Rolf Bjørgan	Østerdølenes folkedanslag	87
9 Magne Øynebråten	Gol spel- og dansarlag	85
9 Torstein Gjeldokk	Geilo spelmannslag	85
11 Thor Herman Bøhle	Bygdedanslaget i Hamar	72

Lausdans klasse B

De over streken er over kvalifiseringsgrensa til klasse A

1 Ulf-Arne Johannessen	Ål spel- og dansarlag	94
2 Hallgrím Hansegård	Øystre Slidre spel- og dansarlag	92
3 Solveig Hårdnes	Alvdal spell- og danselag	80,5
4 Atle Hoff	Gaula spelmannslag	79,5
5 Ketil Bakken	Småjondølenes dansarlag	69
6 Bjørnar Slåtten	Indre Sunnfjord spelmannslag	57,5
7 Mads Knutsen	Småjondølenes dansarlag	57

8 Peder Myhr

Lausdans klasse C	8 Peder Myhr	Trysil Knut dans- og spelmannslag
1 Gjermund Bråten	Ål spel- og dansarlag	72
2 Tor Egil Gjelsvik	Indre Sunnfjord spelmannslag	68
3 Rune Steinsbø Støfring	Indre Sunnfjord spelmannslag	67
4 Joachim Kveen	Trysil Knut dans- og spelmannslag	66
5 Martin Blikstad	Østerdølenes folkedanslag	65,5
6 Isak Reitan Trøen	Østerdølenes folkedanslag	65
7 Ola Narverud	Småjondølenes dansarlag	62
8 Sondre Rua Dokken	Småjondølenes dansarlag	57
9 Karl Halvor Taraldlien	Vinje dansarring	56
10 Nils Jarle Nesbakken Omaha	Østerdølenes folkedanslag	49,5
10 Rune Laugerud	Småjondølenes dansarlag	49,5

Munnharpe junior

1 Ådne Øvregaard Søyland	Vibå spelemannslag
--------------------------	--------------------

Tom Willy Rustad, vinner av munnharpe senior

Munnharpe senior

1 Tom W. Rustad	Sør-Fron spel- og dansarlag	127
2 Sigurd Brokke	Setesdal spelmannslag	126
3 Anders Erik Roine	Øystre Slidre spel- og dansarlag	122
4 Bjørn Sverre Kristensen	Hedmark folkemusikklag	113
4 Jon Elling Buen Garnås	Spelemannslaget Bøheringen	113
6 Arnt Magne Haugen	Ringebu Spelmannslag	110
7 Dagfinn Nupen	Møre og Romsdal folkemusikklag	102

Open klasse

De 10 siste står i alfabetisk rekkesfølge og er ikke rangert.

1 Fimbul	
2 Sver	
3 Anders Erik Roine/Marit Mattisgard	
4 Øvrevoell spelmannslag	
5 Alfreds følge,	

Anne Hytta, Annlaug og Kari, Bådnål, Herr Ole, Ingunn Straete Lie/Rune Martinsen, Mari Skeie Ljones/Ingelev Berstad Dyvik, Rim, Roar Vangen, Tone Hulbækmo/Hans Fredrik Jacobsen og Øystein Sandbukt

Spel fele klasse A

1 Gjermund Larsen	Verdal spelmannslag	128
2 Andreas Bjørkås	Oppdal spell- og dansarlag	127
3 Jorun Marie Kvernberg	Romsdal spelmannslag	125
4 Aslak O. Brimi	Lom spel- og dansarlag	124
5 Einar Olav Larsen	Verdal spelmannslag	124
6 Andreas Ljones	Lillehammer spel- og dansarlag	124
7 Arne M. Sølvberg	Spelemannslaget Fjelljom	124
7 Britt Elise Skram	Spelemannslaget Dåm og Drag	124
9 Hans Sandum	Heidal spel- og dansarlag	122
9 Marie Skavnes Gråv	Vardkampen spel- og dansarlag	122
9 Tron Steffen Westberg	Brekken spell- og danselag	122
12 Leif Inge Schjølberg	Vågå spel- og dansarlag	121
12 Mari Eggem	Glåmos spelmannslag	121
12 Roger Slåstuen	Heidal spel- og dansarlag	121
12 Trond Åsmund Svenkerud	Østerdølenes spelmannslag	121
16 Jens Arnfinn Nyplass	Glåmos spelmannslag	119
17 Erik Bjørke	Sør-Fron spel- og dansarlag	118
17 Ivar Schjølberg	Vågå spel- og dansarlag	118
19 Torill Aasegg	Heidal spel- og dansarlag	117
20 Ingunn Bø	Sør-Fron spel- og dansarlag	115
20 Jorunn Alme	Sør-Fron spel- og dansarlag	115
22 Greger Brändström	Brekken spell- og danselag	114
22 Marit Rusten	Heidal spel- og dansarlag	114

Spel fele klasse B

De over streken er over kvalifiseringsgrensa til klasse A		
1 John Ole Morken	Søndre Trondhjems spellmannslag	122
2 Olav Luksengård Mjelva	Glåmos spelmannslag	116
3 Erlend Viken	Oppdal spell- og dansarlag	115
3 Hallgrím Høye Haug	Vågå spel- og dansarlag	115
5 Olav Kjernmoen	Alvdal spell- og danselag	114

6 Erling Skaufel
7 Marie Forr Klåbakken
7 Tonje Lien Barkenes
9 Kari Marte Haugstad
9 Kristin Kolden
9 Ola Kjorstad
12 Mari Skeie Ljones
13 Knut Håvard Bjørkås
14 Olaug Furusæter
15 Synne Grothe
16 Nina Fjeldet
17 Jostein Kjorstad
17 Leif-Egil Andreassen
19 Britt Pernille Frøholm
20 Sigrunn Haugli
21 Siri Live Svelle
22 Jonas Hoksnes
23 Else Myhr
24 Ingebjørg Kluken Vestrum
25 Arve Feragen
25 Dag Stian Baltzerseen
27 Anita Jordet Slaatsveen
28 Petter Thomas Høsøien
29 Ragnar Heyerdahl

Spel fele klasse C

1 Bjørn Kåre Odde
2 Anne Marit Jotta
3 Jørgen Nyrønning
4 Ingvild T. Blæsterdalen
5 André Løkken
6 Hans P. Kjorstad
7 Guro Grimstad
8 Bendik Bjørkelo Østmoen
8 Jo Einar Sterten Jansen
10 Inga Myhr
11 Cecile Haverstad
12 Ragnhild Bråna
13 Anders Schjølberg
14 Aili Kristin Eidebakk
15 Estin Blossom
15 Ingrid Holden

Spel fele klasse D

1 Bjørn Odde
2 Erik Taaje
3 Anders J. Reitan
3 Jo Gjermunds

Spel hardingfele klasse A

1 Åse Teigland
2 Per Anders Buen Garnås
3 Jan Beitoaugen Granli
4 Øyvind Brabrandt
5 Leif Rygg
6 Torgeir Straand
7 Øivind Vabø
8 Arne M. Sølvberg
9 Alf Tveit
10 Erlend Joplassen
11 Einar Olav Larsen
12 Anne Hytta
13 Vidar Underseth
14 Dag Hovda Sture

Spel hardingfele klasse B

De over streken er over kvalifiseringsgrensa til klasse A

1 Olav Luksengård Mjelva
2 Sara Fjågesund
3 Erik Sollid
4 Thea Tunås Bratteng
5 Ottar Kåsa
6 Arne Anderdal
6 Knut Breivegen
8 Britt Pernille Frøholm
9 Dagfrid Vallestad
10 Mari Ormberg
11 Håkon Brøtan
12 Ola Hilmen
13 Kjellbjørn Karsrud
14 Arngunn Timenes Bell
15 John Olav G. Lia
16 Kenneth de Gala
17 Hilde Strømsnes
18 Marie Skavnes Gråv
19 Toby Weinberg
20 Hallgrim Hansegård
20 Torkjel Bruland Lavoll
22 Andreas Risør
22 Sindre Nordlund Vatnehol

Vibå spelmannslag
Harpfoss spel- og dansarlag
Østerdølenes spelmannslag
Ringebu Spelmannslag
Lom spel- og dansarlag
Harpfoss spel- og dansarlag
Lillehammer spel- og dansarlag
Oppdal spel- og dansarlag
Ringebu Spelmannslag
Sel spel- og dansarlag
Gausdal spelmannslag
Harpfoss spel- og dansarlag
LfS
Hornindal spelmannslag
Målselv spelmannslag
Lillehammer spel- og dansarlag
Søndre Trondhjem spelmannslag
Trysil Knut dans- og spelmannslag
Levanger spelmannslag
Brekken spell- og danselag
Østerdølenes spelmannslag
LfS
Glåmos spelmannslag
LfS

113 Vibå spelmannslag
112 Harpfoss spel- og dansarlag
112 Østerdølenes spelmannslag
111 Ringebu Spelmannslag
111 Lom spel- og dansarlag
111 Harpfoss spel- og dansarlag
110 Lillehammer spel- og dansarlag
109 Oppdal spel- og dansarlag
108 Ringebu Spelmannslag
106 Sel spel- og dansarlag
105 Gausdal spelmannslag
104 Harpfoss spel- og dansarlag
104 LfS
103 Hornindal spelmannslag
102 Målselv spelmannslag
99 Lillehammer spel- og dansarlag
97 Søndre Trondhjem spelmannslag
96 Trysil Knut dans- og spelmannslag
92 Levanger spelmannslag
87 Brekke spell- og danselag
87 Østerdølenes spelmannslag
86 LfS
77 Glåmos spelmannslag
69 LfS

Spel hardingfele klasse C

109 Vibå spelmannslag
108 1 Erlend Apneseth
106 2 Sondre Fredriksson
105 3 Ingrid Schei Stuhaug
104 4 Tor G. Hoslemo
104 5 Johanne Flottorp
103 6 Alexander Aga Røynstrand
102 7 Gudrun Straand
99 8 Eline Øyen Grave
97 8 Øystein Nilsen
96 10 Gunn Kristin Aasen Leikvoll
92 11 Stine Ross Idsø
87 12 Oda Heidi Bolstad
87 13 Jo Einar Sterten Jansen
86 14 Mona Kristin Fiskerstrand
77 15 Ingebjørg Sørboen
69 16 Magni Rosvold
114 17 Eivind Fasting
109 18 Hellik Lisilien
100 19 Torfinn Løvdal Bjørnstad
109 19 Åsne Brurok

22 Terje Måseidvåg
22 Tor Inge Tønnesen
26 Vidar Fjereide
27 Leikny Aasen
27 Sunniva Ross Idsø
29 Hannah Wilder

Ålesund spelmannslag

93 Østre Agder spelmannslag

93 Spelemannslaget Fjellbekken

91 Sogn og Fjordane folkemusikkklag

87 Sogn spel- og dansarlag

87 Kristiansand spelmannslag

80 Ålesund spelmannslag

115 Indre Sunnfjord spelmannslag

114 Sørlandets spelmannslag

111 Naustedalen spelmannslag

110 Setesdal spelmannslag

107 Sørlandets spelmannslag

104 Hardanger spelmannslag

99 Bø juniorspelmannslag

98 Bø juniorspelmannslag

98 Vibå spelmannslag

95 Bø juniorspelmannslag

93 Sogn spel- og dansarlag

92 Jostedal spel- og dansarlag

89 Frostøya folkemusikkklag

87 Ålesund spelmannslag

82 LfS

81 Spelemannslaget Felesusen

74 Folkemusikkklaget Bordun

65 Numedal spel- og dansarlag

62 Folkemusikkklaget Bordun

62 Kvemmingen spel- og dansarlag

107 Kvemmingen spel- og dansarlag

Kristiansand spelmannslag

103 LfS

103 Kristiansand spelmannslag

89 LfS

132 Setesdal spelmannslag

129 Telemark folkemusikkklag

129 Nordmøre spel- og dansarlag

127 Kristiansand spelmannslag

122 Nordhordland spel- og dansarlag

120 Ringebu Spelmannslag

115 Hornindal spelmannslag

111 Ål spel- og dansarlag

108 Kvettingen spelmannslag

107 Kvemmingen spel- og dansarlag

104 Vinje spelmannslag

94 Øystre Slidre spel- og dansarlag

91 Numedal spel- og dansarlag

91 Øystre Slidre spel- og dansarlag

90 Spelemannslaget Fjelljom

90 Vinje dansarring

89 Hardanger spelmannslag

89 Indre Sunnfjord spelmannslag

89 Søndre Trondhjem spelmannslag

86 Dovre spelmannslag

85 Øystre Slidre spel- og dansarlag

85 Vågå spel- og dansarlag

85 Kongsberg spel- og dansarlag

85 Numedal spel- og dansarlag

85 Grenselauast

82 Glåmos spelmannslag

78 Engerdalsringen

76 Frostøya folkemusikkklag

74 Trysil Knut dans- og spelmannslag

74 Gausdal spelmannslag

58 Nordhordland spel- og dansarlag

55 Bygdedanslaget i Bjørgvin

115 Vinje dansarring

108 Setesdal spelmannslag

94 Gol spel- og dansarlag

86 Gol spel- og dansarlag

83 Ålesund spelmannslag

82 Glåmos spelmannslag

81 Hedmark Juniorspellmannslag

74 Brekkens spel- og danselag

98 Spelemannslaget Bøheringen

88 Vinje spilemannslag

115 Ålesund spelmannslag

115 Indre Sunnfjord spelmannslag

115 Sørlandets spelmannslag

115 Telemark folkemusikkklag

115 Kristiansand spelmannslag

115 Setesdal spelmannslag

115 Hardanger spelmannslag

115 Bø juniorspelmannslag

115 Bø juniorspelmannslag

115 Frostøya folkemusikkklag

115 Glåmos spelmannslag

115 Kongsberg spel- og dansarlag

115 Numedal spel- og dansarlag

115 Grenselauast

115 Vinje spelmannslag

115 Øystre Slidre spel- og dansarlag

115 Vågå spel- og dansarlag

115 Kongsberg spel- og dansarlag

115 Numedal spel- og dansarlag

115 Grenselauast

115 Vinje spelmannslag

115 Øystre Slidre spel- og dansarlag

115 Vågå spel- og dansarlag

115 Kongsberg spel- og dansarlag

115 Numedal spel- og dansarlag

115 Grenselauast

115 Vinje spelmannslag

115 Øystre Slidre spel- og dansarlag

115 Vågå spel- og dansarlag

115 Kongsberg spel- og dansarlag

115 Numedal spel- og dansarlag

115 Grenselauast

115 Vinje spelmannslag

115 Øystre Slidre spel- og dansarlag

115 Vågå spel- og dansarlag

115 Kongsberg spel- og dansarlag

115 Numedal spel- og dansarlag

115 Grenselauast

115 Vinje spelmannslag

115 Øystre Slidre spel- og dansarlag

115 Vågå spel- og dansarlag

115 Kongsberg spel- og dansarlag

115 Numedal spel- og dansarlag

115 Grenselauast

115 Vinje spelmannslag

115 Øystre Slidre spel- og dansarlag

115 Vågå spel- og dansarlag

115 Kongsberg spel- og dansarlag

115 Numedal spel- og dansarlag

115 Grenselauast

115 Vinje spelmannslag

115 Øystre Slidre spel- og dansarlag

115 Vågå spel- og dansarlag

115 Kongsberg spel- og dansarlag

115 Numedal spel- og dansarlag

115 Grenselauast

115 Vinje spelmannslag

115 Øystre Slidre spel- og dansarlag

115 Vågå spel- og dansarlag

115 Kongsberg spel- og dansarlag

Ung vinnar på ny hardingfele

Tekst og foto: Jostein Aardal

Dersom det hadde vore pengespel, ville oddsen vore stor for dei som tippa Erlend Apneseth som vinnar i hardingfele klasse C.

14-åringen frå Indre Sunnfjord spelemannslag stilte til start for første gong på Landskappleiken. Og det må kallast ein sensasjon at Erlend gjekk heilt til topps, føre eldre og langt meir røynde deltakarar.

Andremann vart tidlegare C-klassesvinnar Sondre Fredriksson, Sørlandet spelemannslag, medan Ingrid Schei Stuhaug, Naustedalen spelemannslag, kom på tredje plass av 19 deltakarar.

Som vanleg i C-klassen var det variasjon, men i store og heile høgt nivå.

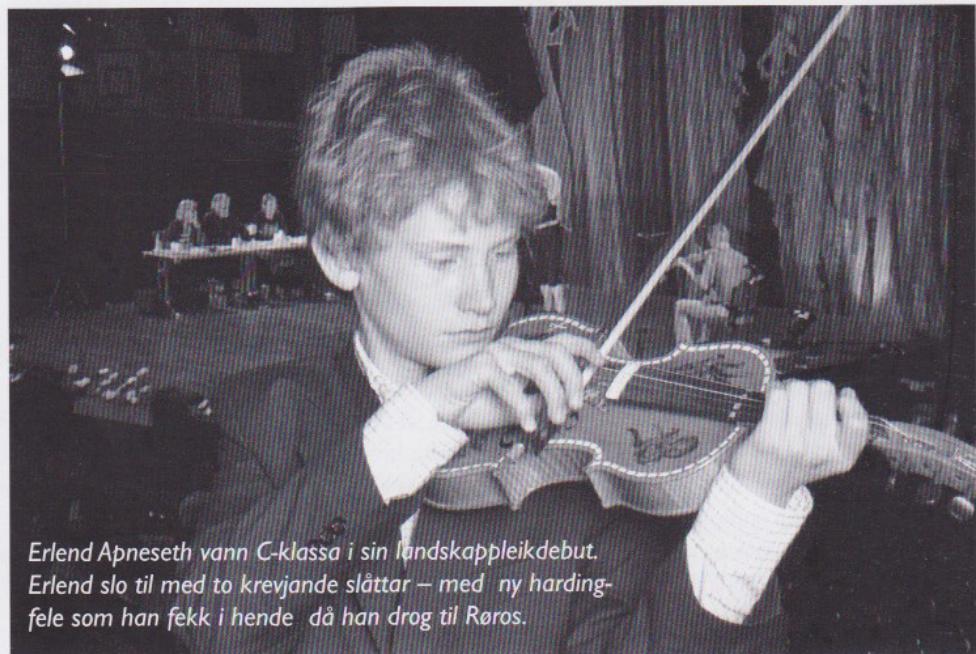
– Det var artig å høre dei yngste. Dei har eit svært godt grunnlag å gå vidare på, seier dommar Gunn Gausemel.

Og nokre har ekstra godt grunnlag, sjølv om dei har ei kort karriere bak seg.

Tøff satsing

Erlend Apneseth har spelt hardingfele i to år og berre delteke på tre kappleikar tidlegare. Han debuterte med siste plass under Fylkeskappleiken i Sogn og Fjordane for eitt år sidan. I fjor haust var det andre plass under Vestlandskappleiken etter Schei Stuhaug. Og det var same rekkefølge under årets Sogn og Fjordane-kappleik. Men no vart altså Erlend aller best – i heile landet!

Med ny fele som han fekk i hende då han drog til Bergstaden, slo Erlend til med

Erlend Apneseth vann C-klassen i sin landskappleikdebut. Erlend slo til med to krevjande slåttar – med ny hardingfele som han fekk i hende då han drog til Røros.

to krevjande slåttar – springaren Gjelsviken og hallingen Rotneims-Knut.

Alle som hørde på, kunne konstatere eit formsikkert, fast spel med ein klår og god tone.

– Eg hadde ikkje forventningar om å gjere det så bra på den første landskappleiken. Derfor var det ikkje så nøyne om eg satsa litt ekstra, fastslår Erlend. Han var godt nøgd med innsatsen og gledde seg til meisterkonserten, men syntes ikkje det gjekk like bra under den høgtidelege avslutninga av kappleiken.

Satsar på musikk

Erlend som akkurat er ferdig i 9. klasse, er ein allsidig kar. I tillegg til musikk blir det mykje idrett – fotball om sommaren og lang-

renn om vinteren. Fram til no har han også fått gitarundervisning i musikkskulen.

– Det spørst om eg snart må kutte ut noko. Eg fortset nok med musikk, seier Erlend.

Til Røros hadde Erlend med seg ei helit spesiell hardingfele – ei vanleg fele som Håkon Høgemo plukka og som Magne Straume har bygt om. At opphavet var flatfele kan ingen oppdage umiddelbart. Men dei uvanlege dekorasjonane vekker oppsikt. «With love» kan ein lese på lokket og dekorasjonane er uvanlege.

– Nei, det er nok ikkje heitl tradisjonelt. Men eg synest det fungerer. Fela er veldig god, sier Erlend.

Og god var også den unge spelemannen, mente dommarane.

Joik på meisterkonserten

Musikaren Frode Fjellheim, med aner i Rørosdistriktet, var spesielt invitert til å framføre sør-samisk joik under opninga av meisterkonserten. Me saksar frå lokalavisen Fjelljom: «Frode Fjellheim åpnet det hele med å få alle til å bli med i den kraftigste joiken som noen gang har lydd utover Rørosvidda. I løpet av tre minutter hadde han lært dem å joike og hadde salen i sin hule hånd. Derved var stemningen satt og

det ble en praktfull avslutning på et vellykket arrangement.»

Styret i LfS ville på denne måten markere at ein var i eit distrikt med sterke sør-samiske tradisjonar, og at LfS gjennom to tiltak er i ferd med å utvide arbeidsområdet sitt. Det samiske spelar ei rolle i både desse, dette gjeld *Introfolk* som LfS er involvert i gjennom Folkemusikkscena og LfS sitt eige arrangement *Folkelarm*.

Foto: Kjell Bitustøy